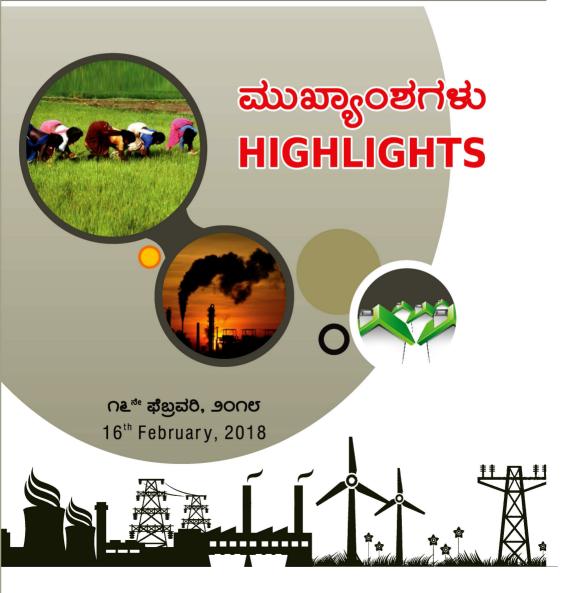

ಆಯವ್ಯಯ- ೨೦೧೮-೧೯ BUDGET - 2018-19

ಆಯವ್ಯಯ 2018-19

ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

ಆಯವ್ಯಯದ ಪಕ್ಷಿನೋಟ

- ಆಯವ್ಯಯ ಗಾತ್ರ (ಸಂಚಿತ ನಿಧಿ) 2,09,181 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು. ಈ ಮೊತ್ತವು 2017–18ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜು 1,86,561 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಶೇ.12.12 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ.
- ಒಟ್ಟು ಸ್ವೀಕೃತಿ 2,02,297 ಕೋಟಿ ರೂ. ರಾಜಸ್ವ ಸ್ವೀಕೃತಿ 1,62,765 ಕೋಟಿ ರೂ. ಮತ್ತು 39,328 ಕೋಟಿ ರೂ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಋಣ ಮತ್ತು 204 ಕೋಟಿ ರೂ. ಬಂಡವಾಳ ಸ್ವೀಕೃತಿ.
- ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ 2,09,181 ಕೋಟಿ ರೂ. ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚ 1,62,637 ಕೋಟಿ ರೂ. ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ 35,458 ಕೋಟಿ ರೂ. ಹಾಗೂ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ 11,086 ಕೋಟಿ ರೂ.

ಕೃಷಿ

- ಒಣಭೂಮಿ ರೈತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ 'ರೈತ ಬೆಳಕು' ಯೋಜನೆ ಜಾರಿ; ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ರೈತನಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ 10,000 ರೂ. ಮಿತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್ಗೆ 5000 ರೂ.ಗಳ ನೇರ ಹಣ ವರ್ಗಾವಣೆ. 3,500 ಕೋಟಿ ವಾರ್ಷಿಕ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 70 ಲಕ್ಷ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ.
- 600 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನದೊಂದಿಗೆ ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆ ಮುಂದುವರಿಕೆ.
- "ಕರ್ನಾಟಕ ರೈತ ಸುರಕ್ಷಾ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಬಿಮಾ ಯೋಜನೆ"ಯಡಿ ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲು ಭರಿಸಲು 845 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.

- ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮುಂದಿನ 3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 1.5 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಗುರಿ; ಕ್ಲಸ್ಟರ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು 2018–19ನೇ ಸಾಲಿಗೆ 50 ಕೋಟಿ ರೂ.
- ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು 60 ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ 24 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ನೆಲಗಡಲೆ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರ ನೆರವಿಗೆ 50 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವಿಶೇಷ ಪ್ಯಾಕೇಜ್; ಪ್ರಾರಂಭಿಕವಾಗಿ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಾವಗಡ, ಸಿರಾ ಮತ್ತು ಮಧುಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೊಳಕಾಲ್ಕೂರು ಮತ್ತು ಚಳ್ಳಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿ.
- ಕಡಿಮೆ ಬೇಸಾಯ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ, ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಲಾಭ ಗಳಿಸಬಹುದಾದ ನೇರ ಭತ್ತ ಬಿತ್ತನೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉತ್ತೇಜನ.
- ಕೇಂದ್ರ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಕಟಾವು ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡಲು 20 ಕೋಟಿ ರೂ.
- ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಾವು ಕಡಿತದಿಂದ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ರೈತರ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಧನ 2 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ದ್ವಿಗುಣ.
- ಬೆಳೆ ಕಟಾವು ನಂತರ ಶೇಖರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹುಲ್ಲು ಮೆದೆ/ಬಣವೆಗಳು ಆಕಸ್ಮಿಕ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುವ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಧನ ಗರಿಷ್ಠ 20,000 ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ.
- ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೂತನ ಕೃಷಿ ಕಾಲೇಜು ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ವಿಜಯಮರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳದಲ್ಲಿ ನೂತನ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆ.

• ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಗಾಂಧಿ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ (ಜಿಕೆವಿಕೆ) ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಪೀಠ ಸ್ಥಾಪನೆ.

ತೋಟಗಾರಿಕೆ

- ಅಪರೂಪದ (ಎಕ್ಸಾಟಿಕ್) ಹಣ್ಣುಗಳ ತಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯವಲಯ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ.
- ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಸಮಗ್ರ ಪೀಡೆ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡಲು 10 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ನಗರ ಮತ್ತು ನಗರಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸೊಪ್ಪು ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಯಲು ಹೈಡ್ರೋಪೋನಿಕ್ಸ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ.
- ತೆಂಗು ಬೆಳೆಗಾರರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಂದಿನ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಈ ತೋಟಗಳ ಮನಶ್ಚೇತನಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ.

ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ (ಎನ್.ಸಿ.ಡಿ.ಸಿ.) ಹಣಕಾಸು ನೆರವು ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುರಿ ಮತ್ತು ಆಡು ಸಾಕಣೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ; 25,000 ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಕುರಿ ಮತ್ತು ಆಡು ಸಾಕಾಣಿಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ; ಎನ್.ಸಿ.ಡಿ.ಸಿ ನೀಡುವ 187.50 ಕೋಟಿ ರೂ. ಸಾಲಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಖಾತ್ರಿ ನೀಡಿಕೆ.
- ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವಿನ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು 5 ವರ್ಷ ಅವಧಿಯ "ರಾಜ್ಯ ಮೇವು ಭದ್ರತಾ ನೀತಿ" ರೂಪಿಸಿ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಜಾರಿ.

- ವಲಸೆ ಕುರಿಗಾರರು ಮತ್ತು ಕುರಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಟೆಂಟು, ಕಬ್ಬಿಣದ ತಂತಿ ಬಲೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲು 4 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಮಾಂಸಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಕುರಿ ಮತ್ತು ಮೇಕೆಗಳ ಚರ್ಮದ ಮೌಲ್ಯ ವರ್ಧನೆಗಾಗಿ, 2 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಚರ್ಮ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಗದಗ, ಕೊಪ್ಪಳ, ವಿಜಯಪುರ, ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗ ತಪಾಸಣಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು 3 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅನುದಾನ.
- ರಾಜ್ಯದ 75 ಕುರಿ/ಮೇಕೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ಆಧುನೀಕರಣಕ್ಕೆ 7.50 ಕೋಟಿ ರೂ.
- ಕಾರ್ಯನಿರತ 14,000 ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಹಾಲು ಶೇಖರಣೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿ ಲೀ. ಹಾಲಿಗೆ 20 ಪೈಸೆಯಂತೆ ಒಟ್ಟು 55 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ.
- ಕುರಿ ಮತ್ತು ಮೇಕೆ ಸಾಕಾಣಿಕೆಗಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಾಕಾಣಿಕೆಗಾರರು ಪಡೆದಿರುವ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ಸಾಲ 50,000 ರೂ.ಗಳ ಮಿತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ದಿನಾಂಕ: 31.12.2017ರ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ಹೊರ ಬಾಕಿ ಹೊಂದಿರುವ ಮೊತ್ತ ಮನ್ನಾ. ಇದರಿಂದ 12,205 ಸಾಕಾಣಿಕೆಗಾರರಿಗೆ 52 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನ.

ರೇಷ್ಠ

• ಕೇಂದ್ರ ರೇಷ್ಮೆ ಮಂಡಳಿಯ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ಕಾರಿಡಾರ್ನಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಟೂರಿಸಂ (Seri Tourism) ಅಭಿವೃದ್ಧಿ; ಚನ್ನಪಟ್ಟಣದ ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ live museum ಸ್ಥಾಪನೆ.

- ತಲಘಟ್ಟಮರದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರೇಷ್ಮೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ದಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ "Silk Museum" ಅಭಿವೃದ್ದಿ.
- ಸೋಲಿಗ ಜನಾಂಗದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನೆರವಾಗಲು ಬಿಳಿಗಿರಿರಂಗನ ಬೆಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಇಲಾಖೆಯ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹಿಪ್ಪುನೇರಳೆ ಮರ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ; ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ರೇಷ್ಮೆ ಹುಳು ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಶೆಡ್ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ದ್ವಿತಳಿ ರೇಷ್ಮೆ ಹುಳು ಸಾಕಾಣಿಕೆಗೆ ಕ್ರಮ.

ಮೀನುಗಾರಿಕೆ

- ಮೀನು ಮರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಮತ್ಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ಕಾಡ್ ಎಂಡ್ ನಲ್ಲಿ 35 ಎಂಎಂ ಸ್ಟ್ವೇರ್ ಮೆಶ್ ಬಲೆಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀಡಲು 2.50 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಮಾರಾಟವಾಗದೇ ಉಳಿಯುವ ಮೀನನ್ನು ಮೀನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೀತಲೀಕೃತ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು "ಮತ್ಸ್ಯ ಜೋಪಾಸನೆ ಯೋಜನೆ"ಯಡಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 10 ಶೀತಲೀಕೃತ ಘಟಕಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಮಹಿಳಾ ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ವಾಣಿಜ್ಯ / ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳಿಂದ ನೀಡುವ 50,000 ರೂ.ಗಳವರೆಗಿನ ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿದರ ಶೇ. 2 ರಿಂದ ಶೂನ್ಯ ಬಡ್ಡಿದರಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆ.
- ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುರುಡೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದರು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಕುರಿತು ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.

ಸಹಕಾರ

- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಸಾಲ ಪಡೆದ ರೈತ ಸದಸ್ಯರು ನಿಧನ ಹೊಂದಿದಲ್ಲಿ ಅವರ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂ.ವರೆಗಿನ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ.
- ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವತಿಯಿಂದ, ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಧಾರವಾಡದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕೋ– ಅಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಗೂ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ತಲಾ 5 ಕೋಟಿ ರೂ. ಸಹಾಯಧನ
- ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಧಾರಣೆ ದೊರಕಿಸಲು ಆಯ್ದ 25 ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ 2.50 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ, ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳು ಹಾಗೂ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಗುಣವಿಶ್ಲೇಷಣ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ 25,000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಮಾಲರಲ್ಲಿ 1000 ವಸತಿರಹಿತ ಹಮಾಲರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವಿವಿಧ ವಸತಿ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ಆದ್ಯತೆ ಮೇಲೆ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯ.

ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ

- 2276.81 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 2018–19ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಅನುಮೋದಿತ ಯೋಜನೆಗಳು:
  - o 482 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾರಂಜಾ ಯೋಜನೆಯ ನಾಲೆಗಳ ಆಧುನೀಕರಣ
  - O 79.80 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ರಾಣೆಬೆನ್ನೂರು, ಬ್ಯಾಡಗಿ ಮತ್ತು ಹಿರೇಕೆರೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 17 ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕುಮುದ್ವತಿ ನದಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಎತ್ತಿ ತುಂಬಿಸುವ ಯೋಜನೆ.

- o 117 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮುಲ್ಲಾಮಾರಿ ಕೆಳದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯ ಬಲದಂಡೆ ಕಾಲುವೆಯ ಹಾಗೂ ಕಾಲುವೆ ಜಾಲದ ಆಧುನೀಕರಣ.
- O 809.58 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹೇಮಾವತಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆ (ಸಾಹುಕಾರ್ ಚೆನ್ನಯ್ಯ ನಾಲೆ) ಸರಪಳಿ:72.26 ಕಿ.ಮೀ. ನಿಂದ 214.30 ಕಿ.ಮೀ ವರೆಗಿನ ನಾಲೆಯ ಆಧುನೀಕರಣ
- o 70 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಚೆನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಮಾನಿಕೆರೆಯಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 25 ಕೆರೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸುವ ಕಾಮಗಾರಿ.
- o 73.75 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಘಟಪ್ರಭಾ ಎಡದಂಡೆ ಕಾಲುವೆಯಡಿ ಬಾಧಿತವಾದ ಜಮಖಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕುಲಹಳ್ಳಿ–ಹುನ್ನೂರು ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಗ್ರಾಮಗಳ ಒಟ್ಟು 9,164 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುವ ಕುಲಹಳ್ಳಿ–ಹುನ್ನೂರು ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ.
- O 94.68 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಸಂಗಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಿಸ್ತೃತ ಯೋಜನೆ.
- O 238 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಬದಾಮಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬೀಳಗಿ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ 6,100 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ಹೆರಕಲ್ (ದಕ್ಷಿಣ) ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ವಿಸ್ಕರಣೆ.
- o 92 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸಿಂಧನೂರು ತಾಲೂಕಿನ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಎಡದಂಡೆ ಕಾಲುವೆಯ ವಿತರಣಾ ನಾಲೆ 56 ರ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದ ಬಾಧಿತ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ತಿಮ್ಮಾಪೂರ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ.
- o 23 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹಾವೇರಿ ಹಾಗೂ ಹಿರೇಕೆರೂರು ತಾಲೂಕುಗಳ 13 ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ತುಂಗಭದ್ರಾ

- ನದಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನೆತ್ತಿ ತುಂಬಿಸುವ ಗುಡ್ಡದಮಾದಪುರ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ.
- O 129 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲೂಕಿನ ಸರಗೂರು ಗ್ರಾಮದ ಬಳಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಗುಂಡಾಲ್ ಜಲಾಶಯದ ಬಾಧಿತ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರೊದಗಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎರಡು ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ತುಂಬಿಸುವ ಯೋಜನೆ.
- o 68 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕಬಿನಿ ನದಿಯಿಂದ ಇಬ್ಬಜಾಲ ಗ್ರಾಮದ ಬಳಿ ನೀರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ 39 ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ತುಂಬಿಸುವ ಯೋಜನೆ.
- ಬೂದಿಹಾಳ–ಪೀರಾಮರ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ವಿಸ್ತರಣೆಯಡಿ ಶಹಾಮರ ಮತ್ತು ಸುರಮರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಾಮಗಾರಿ.
- ನಂದವಾಡಗಿ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ವಿಸ್ತರಣೆಯಡಿ ಹುನಗುಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ.
- ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 46 ಕೆರೆಗಳಿಗೆ 540 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಘಟಪ್ರಭಾ ನದಿಯಿಂದ ನೀರು ಹರಿಸುವ ಸಾಲಾಪುರ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ.
- 140 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಸಾಲಟ್ಟಿ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ.
- 210 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸತ್ತಿಗೇರಿ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ.
- ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಥಣಿ ತಾಲೂಕಿನ 17 ಕೆರೆಗಳನ್ನು 137 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಝಂಜರವಾಡ ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತಿರದ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಎತ್ತಿ ತುಂಬಿಸುವ ಯೋಜನೆ.

- ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುಧೋಳ ತಾಲೂಕಿನ ಮಂಟೂರು ಕೆರೆಯನ್ನು 50 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸುವ ಯೋಜನೆ.
- ಗೋಕಾಕ ತಾಲೂಕಿನ ಗುತ್ತಿ ಬಸವಣ್ಣ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಪೂರೈಕೆಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಕಾಲುವೆಯಡಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿನ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ 250 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- 30 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಅರಕಲಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೊಣನೂರು ಗ್ರಾಮದ ಕೆರೆಯಿಂದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ 40 ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ತುಂಬಿಸುವ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ.
- 20 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹಾಸನ ನಗರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಚೆನ್ನಪಟ್ಟಣ ಕೆರೆ, ಸತ್ಯಮಂಗಲ ಕೆರೆ, ಹುನಸಿನಕೆರೆ ಕೆರೆಗಳ ಪುನಶ್ಚೇತನ ಹಾಗೂ ಹಂದಿನಕೆರೆಯಿಂದ ಸತ್ಯಮಂಗಲ ಕೆರೆಗೆ ನೀರು ತುಂಬಿಸುವ ಯೋಜನೆ.
- 750 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯ ಹಂತ–2ರ ನಾರಾಯಣಪುರ ಬಲದಂಡೆ ಕಾಲುವೆ ಕಿ.ಮೀ. 0.00 ನಿಂದ 95.00ರವರೆಗಿನ ಕಾಲುವೆ ಆಧುನೀಕರಣ.
- ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯದ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸುವ ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯವಾಗಿ ಪ್ರವಾಹ ಹರಿವು ನಾಲೆ ಮೂಲಕ ನವಿಲೆ ಹತ್ತಿರ ಸಮತೋಲನ ಜಲಾಶಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತೃತ ಯೋಜನಾ ವರದಿ ತಯಾರಿ.
- 250 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಜಗಳೂರು ತಾಲೂಕಿನ 46 ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯಿಂದ ನೀರು ತುಂಬಿಸುವ ಯೋಜನೆ.
- 250 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲೂಕಿನ ಭರಮಸಾಗರ ಹೋಬಳಿಯ 33 ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯಿಂದ ನೀರು ತುಂಬಿಸುವ ಯೋಜನೆ.

- 135 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ದಾವಣಗೆರೆ ತಾಲೂಕಿನ ಬೇತೂರು, ಮಾಗನಳ್ಳಿ, ರಾಮಪುರ್, ಮೇಗಲಗೇರಿ ಮತ್ತು ಖಡಜ್ಜಿ ಗ್ರಾಮಗಳ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯಿಂದ ನೀರು ತುಂಬಿಸುವ ಯೋಜನೆ.
- 100 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಜಮಖಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗಲಗಲಿ– ಮರೆಗುದ್ದಿ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ.

ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ

- ಅಂತರ್ಜಲದ ಅತಿ ಬಳಕೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾದ 43 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ 50 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿರುವ 183 ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಪುನಶ್ಚೇತನಕ್ಕೆ 100 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಪಶ್ಚಿಮವಾಹಿನಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಮಂಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹರೇಕಳ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲು ನೇತ್ರಾವತಿ ನದಿಗೆ 174 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆಯುವ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ನಿರ್ಮಾಣ.
- 100 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೆ.ಆರ್.ಮರಂ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕದಿಂದ ಹೊಸಕೋಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 30 ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ತುಂಬಿಸುವ ಯೋಜನೆ.

ಅರಣ್ಯ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಜೀವಿಶಾಸ್ತ

- ನದಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ, ನದಿಗಳ ಇಕ್ಕೆಲಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಿ.ಮೀ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಗಿಡ ನೆಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ 10 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಮರಗಳ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿನ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕಲ್ಪಿಸಲು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಮರ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ; ಅರಣ್ಯ

ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಎಪಿಎಂಸಿ ಸಮನ್ವಯದೊಂದಿಗೆ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮರಗಳ ಮಾರಾಟ; ಇದಕ್ಕಾಗಿ 5 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.

- ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳ ದಾಳಿಯಿಂದ ಮೃತಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂ. ಎಕ್ಸ್ಗ್ರೇಷಿಯಾ ಜೊತೆಗೆ 5 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಾಸಾಶನ ಸೌಲಭ್ಯ.
- ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 96 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 42 ನಿರಂತರ ಪರಿವೇಷ್ಟಕ ವಾಯುಗುಣಮಟ್ಟ ಮಾಪನ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ

- ಒಂದೇ ಸೂರಿನಡಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸಲು 2018–19ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 12 ತರಗತಿಯವರೆಗೆ 100 'ಕರ್ನಾಟಕ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಶಾಲೆ', ಸಂಯೋಜಿತ ಶಾಲೆಗಳ ಪ್ರಾರಂಭ; ಪ್ರತಿ ಶಾಲೆಗೆ 5 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಂತೆ 5 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚ; ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ್ ಸ್ಕೌಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಗೈಡ್ಸ್ ಘಟಕಗಳ ಪ್ರಾರಂಭ.
- ಮಕ್ಕಳ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಸಿಸಿಟಿವಿ ಕ್ಯಾಮರಾ ಅಳವಡಿಕೆ.
- ರಾಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಜಿಲ್ಲಾ, ನಗರ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳನ್ನು ಡಿಜಿಟಲ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳನ್ನಾಗಿ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೆ; ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಕ್ಲೌಡ್ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಹಾಗೂ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜುಗಳ 10 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸೌಲಭ್ಯ; 5 ಕೋಟಿ ರೂ ಅನುದಾನ.
- ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಶಾಲಾಭಿವೃದ್ದಿ ಮತ್ತು

- ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಸಮಿತಿಗೆ (ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ.ಸಿ) "ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ.ಸಿ" ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಘೋಷಣೆ.
- ನೂರು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿರುವ 100 ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳನ್ನು "ಪಾರಂಪರಿಕ ಶಾಲೆ"ಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಿ, ನವೀಕರಿಸಲು ಕ್ರಮ.
- ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಮಿತಿ ಪ್ರಾರಂಭ; ಅಗಸ್ತ್ಯ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ 7.5 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.

ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ

- ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬಸವ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ 2 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಜಮಖಂಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ತಲಾ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ, ಪದವಿ ಹಾಗೂ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಶುಲ್ಕ ವಿನಾಯಿತಿ; ಇದರಿಂದ 95 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 3.7 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ.
- ಧಾರವಾಡದ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ 1 ಕೋಟಿ ರೂ.

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ

• ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಜನತೆಗೆ ಪ್ರಥಮ ಹಾಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದ್ವಿತೀಯ ಮತ್ತು ತೃತೀಯ ಹಂತದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ದೊರಕುವಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, "ಆರೋಗ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೋಜನೆ" (Universal Health Coverage) 2018ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿ.

- ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರತಿ 5000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಹಾಲಿ ಇರುವ ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸಿ 571 ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸೌಖ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಹೊರೆಯಾಗದಂತೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಆರೈಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಸಿ ಅಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಕ್ರಮ.
- ಎನ್ಎಬಿಹೆಚ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ಜಿಲ್ಲಾ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ; ಪ್ರತಿದಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬರುವ ಹೊರರೋಗಿಗಳು, ಒಳರೋಗಿಗಳು, ಶಿಶು ಜನನ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕ್ರಮ.
- ಆರೋಗ್ಯ ವಲಯಗಳ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ನೀಡಲು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿತ್ವ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಖಾಸಗಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಯ್ದೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ "ರಾಜ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಪರಿಷತ್" ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ 2017ರ ಅನುಸಾರ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಆರೈಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮನರ್ರಚನೆಗೆ ಕ್ರಮ.

ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ

• ಬೆಂಗಳೂರು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ 1000 ಹಾಸಿಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವಾರ್ಡ್ ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ.

- ಗದಗ, ಕೊಪ್ಪಳ ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ 90 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಸೂಪರ್ ಸ್ಪೆಷಾಲಿಟಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ 7.81 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹೃದ್ರೋಗ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ಕ್ರಮ.
- ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಿದ್ವಾಯಿ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ 15 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೆಟ್ ಸಿ.ಟಿ. ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಮೈಸೂರಿನ ಶುಶ್ರೂಷಾ ಕಾಲೇಜಿಗೆ 30 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ.
- ಬೀದರ್ ಮತ್ತು ಗದಗ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ತಲಾ 15 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಥ್ಲ್ಯಾಬ್ ಸೌಲಭ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಹೃದ್ರೋಗ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಘಟಕಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟ ಗಾಯಗಳ ವಾರ್ಡ್ ಪ್ರಾರಂಭ.
- ಹಾಸನ, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಕಾರವಾರ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ತಲಾ 15 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಘಟಕಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಇಲಾಖೆಯ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಶುಶ್ರೂಷಾ ಶಾಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಉನ್ನತೀಕರಣಕ್ಕೆ 30 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚ.

ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ

• ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 17.50 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ 250 ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾರಂಭ.

- ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 100 ಸಂಚಾರಿ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ / ಶಿಶುಪಾಲನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ (Creches) ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ಪ್ರಾರಂಭ.
- ಇಲಾಖೆಯ 2503 ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕಿಯರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ಮೂಲಕ ಸ್ಕೂಟರ್ ಖರೀದಿಸಲು 50,000 ರೂ.ಗಳ ಬಡ್ಡಿ ರಹಿತ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಹಾಗೂ ಮಾಸಿಕ 1000 ರೂ. ಗಳ ಇಂಧನ ವೆಚ್ಚ ಸೌಲಭ್ಯ.
- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಅಂಗನವಾಡಿ ಮಕ್ಕಳ ಪೌಷ್ಟಿಕತಾ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಮಾಪನ ಮಾಡಲು ನ್ಯೂಟ್ರಿಷನ್ ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.
- ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ / ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಉಪಯೋಜನೆಯಡಿ 1000 ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಉನ್ನತೀಕರಣಕ್ಕೆ 20 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಹೆಚ್.ಐ.ವಿ / ಏಡ್ಸ್ ನಿಂದ ಬಾಧಿತರಾದ, ಕುಟುಂಬ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದಿಂದ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿತರಾದ ಮಹಿಳೆಯರ ಪೋಷಣೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ವಿಭಾಗೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಬಾಲಮಂದಿರಗಳು ಮತ್ತು ವೀಕ್ಷಣಾಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ, ಕಾನೂನು ವಿಷಯ, ಕ್ರೀಡೆ, ಲಲಿತ ಕಲೆ, ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆ ಹಾಗೂ ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- 3 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಆಯ್ದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮಕ್ಕಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಸ್ನೇಹಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ.

- ಉದ್ಯೋಗಿನಿ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ವರ್ಗ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಾಲದ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳಿಂದ 3 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಗೆ, ಸಹಾಯಧನದ ಮೊತ್ತ ಸಾಲದ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.30ರಷ್ಪಕ್ಕೆ, ಕುಟುಂಬದ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ಮಿತಿ 1.5 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಯೋಮಿತಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದವರಿಗೂ 45 ವರ್ಷದಿಂದ 55 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಳ.
- ಶೇ.75ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಗವೈಕಲ್ಯತೆ ಹೊಂದಿರುವ ವಿಕಲಚೇತನರ ಮಾಸಾಶನ 200 ರೂ.ಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ; ಶೇ. 75ಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ ಅಂಗವೈಕಲ್ಯತೆ ಹೊಂದಿರುವ ವಿಕಲಚೇತನರ ಮಾಸಾಶನ 100 ರೂ. ಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ; 8.46 ಲಕ್ಷ ವಿಕಲಚೇತನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ; 146 ಕೋಟಿ ರೂ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅನುದಾನ.
- ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯ ವಯಸ್ಕರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ವೃತ್ತಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ, ಅವರನ್ನು ವೃತ್ತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಲು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ನಾಲ್ಕು ಕಂದಾಯ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತಲಾ ಒಂದು ವೃತ್ತಿ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ 1.80 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ವಿಕಲಚೇತನರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾಯ್ದೆ 2016ರ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅಂಗವಿಕಲತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಎ ಮತ್ತು ಬಿ ಸಮೂಹದ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. 4ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿ; ವಿಕಲಚೇತನರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾಯ್ದೆ – 2016ರ ಅನುಸಾರ ಅಂಗವಿಕಲತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು:
  - i. ಅಂಗವಿಕಲತೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಸಾರ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಆದ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ, ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ವಸತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ. 5ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿ;
  - ii. ಅಂಗವಿಕಲತೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಆದ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮತ್ತು

ವಿವಿಧ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. 5ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿ;

- iii. ವಸತಿ, ಆಶ್ರಯ, ವೃತ್ತಿ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಉದ್ಯಮ, ಮನರಂಜನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದ್ದರೆ, ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ. 5ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿ.
- ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ/ ಸಮುದಾಯ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು / ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ವೆಲ್ಫ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ / ಶಾಲಾ / ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಲಿಂಗತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು 2 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಪೋರ್ಟಲ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಲು 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸಂದರ್ಶನ, ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಬರುವ ಯುವತಿಯರಿಗಾಗಿ ಟ್ರಾನ್ಸಿಟ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಪ್ರಾರಂಭ
- ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು / ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ.

ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ

 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತ್ಯತೀತ ಮತ್ತು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಸಲು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ / ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.25ರಷ್ಟು ಸ್ಥಾನ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಿಡಲು ಕ್ರಮ.

- ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಹಾಗೂ ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೂ ಖರೀದಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಘಟಕ ವೆಚ್ಚ 20 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ.
- ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಭೂರಹಿತ ದೇವದಾಸಿಯರಿಗೆ ಭೂ ಖರೀದಿ ಹಾಗೂ ಗಂಗಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ಆದ್ಯತೆ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಸಹಾಯಧನ ಸೌಲಭ್ಯ.
- ಒಟ್ಟು 5 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 100 ಅರ್ಹ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ, ಗರಿಷ್ಠ 10 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳ ಮಿತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಪಾವತಿಯಾದ ಷೇರು ಬಂಡವಾಳದ ಶೇ. 50ರಷ್ಟು ಸಹಾಯಧನ.
- ಐ.ಐ.ಟಿ / ಐ.ಐ.ಎಂ / ಐ.ಎಂ.ಎ. / ಐ.ಐ.ಎಸ್.ಸಿ / ಎನ್.ಐ.ಟಿ, ಮುಂತಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯುವ ಪ.ಜಾತಿ / ಪ.ಪಂಗಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ನೀಡುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ 2 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ.
- ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಹುಡುಗ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ಹಾಲಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ 3 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಹುಡುಗಿ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯ ಹುಡುಗನನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ನೀಡುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ 5 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ. ಇದೇ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ, ದೇವದಾಸಿಯರ ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಗೂ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ.
- ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ವೈದ್ಯಕೀಯ/ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯುವಂತಾಗಲು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕ ಗಳಿಸಿರುವ 100 ಬಾಲಕರು ಮತ್ತು 100 ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪೂರ್ವ ತರಬೇತಿ.

- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿದ 680 ಮ್ಯಾನ್ಯುಯಲ್ ಸ್ಕ್ಯಾವೆಂಜರ್ಸ್ಗೆ ಭೂ ಖರೀದಿ ಹಾಗೂ ಗಂಗಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಸಹಾಯಧನ ಸೌಲಭ್ಯ.
- ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ / ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ / ನಗರಸಭೆ / ಪುರಸಭೆಗಳ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ.
- ಅರಣ್ಯ ಅವಲಂಬಿತ ಆದಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವ ಜಮೀನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ, ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ.
- ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ಮಂಜೂರಾದ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಗ, ಜೇನುಕುರುಬ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯದಂಚಿನ ಪ್ರದೇಶದ ಇತರೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ.
- ದೇವನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಹರ್ಷಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಹಿರಿಯ ರಾಜಕೀಯ ಧುರೀಣರಾದ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಕೆ.ಪ್ರಭಾಕರ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್.ರಂಗನಾಥ್ ಇವರುಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತಲಾ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರಕ ಭವನ ನಿರ್ಮಾಣ.
- ದಕ್ಕಲಿಗ, ಸುಡುಗಾಡು ಸಿದ್ದ ಮುಂತಾದ ಅಲೆಮಾರಿ / ಅರೆ ಅಲೆಮಾರಿ / ಚಿಕ್ಕ ಸಮುದಾಯಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಅನುದಾನ.
- ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ / ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಕೆ.ಟಿ.ಪಿ.ಪಿ. ಕಾಯ್ದೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಮಿತಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂ.ವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ.

- ಮಾತಂಗ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರಕ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ವಿಕಾಸಸೌಧದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ 25 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಕಛೇರಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡ, "ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಭವನ" ನಿರ್ಮಾಣ.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಖಾದಿ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಬಿ.ಪಿ.ಎಲ್ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮರುಪಾವತಿಗಾಗಿ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ.
- ಪ.ಜಾ./ಪ.ಪಂ. ಜನರು ಉದ್ಯಮಶೀಲರಾಗಲು ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಇ.ಡಿ.ಪಿ. ತರಬೇತಿ /ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ತರಬೇತಿಗೆ ಕ್ರಮ.
- ಆಶ್ರಮ ಶಾಲೆ, ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭೋಜನ ವೆಚ್ಚ 100 ರೂ.ಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ 1300ರೂ., 1500 ರೂ. ಮತ್ತು 1600 ರೂ.ಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿ.
- ಸೋಲಿಗ, ಜೇನು ಕುರುಬ, ಕಾಡು ಕುರುಬ, ಇರುಳಿಗ, ಕೋರಗ, ಎರವ, ಹಸಲರು, ಹಕ್ಕಿಪಿಕ್ಕಿ, ಸಿದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಆದಿವಾಸಿ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ 300 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಹುಣಸೂರು ಹಾಗೂ ಹೆಚ್.ಡಿ. ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಆದಿವಾಸಿ ಸಮುದಾಯ ಭವನ ನಿರ್ಮಾಣ.
- ತಾಂಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದಿಂದ ಬಂಜಾರ ಸಮುದಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸ್ವ–ಉದ್ಯೋಗ, ಗಂಗಾಕಲ್ಯಾಣ, ಸಾಲಸೌಲಭ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ.

ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ

- ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಯೋಧ ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣನವರ ಜನ್ಮಸ್ಥಳವಾದ ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಹುತಾತ್ಮರಾದ ನಂದಗಡದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ 267 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆಹಾರ ಭತ್ಯೆ ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಮಾಸಿಕ 100 ರೂ.ಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ 1500 ರೂ ಹಾಗೂ 1600 ರೂ. ಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿ.
- ಶುಚಿ ಸಂಭ್ರಮ ಕಿಟ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ.
- ಖಾಸಗಿ ಅನುದಾನಿತ ಅನಾಥಾಲಯಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಊಟದ ವೆಚ್ಚದ ದರ ಮಾಹೆಯಾನ 800 ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ.
- ವಿದ್ಯಾಸಿರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ
- ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳು ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಪಡೆಯಲು ಹಾಲಿ ಇರುವ ಕೆನಪದರ ಆದಾಯ ಮಿತಿ 8 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ.
- ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕಾಗಿ 150 ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ವಿದೇಶಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಕ್ರಮ.
- ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ 2000 ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಐ.ಎ.ಎಸ್., ಕೆ.ಎ.ಎಸ್., ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಶೇಷ ಕೋಚಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯ.
- ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯಲು ಉಚಿತವಾಗಿ JEE, NEET, CA/ ICMA, CAT

ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪೂರ್ವ ತರಬೇತಿ.

- ಪೂರ್ಣಾವಧಿ ಪಿ.ಹೆಚ್.ಡಿ. ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮಾಸಿಕ ವ್ಯಾಸಂಗ ವೇತನ/ಫೆಲೋಶಿಪ್ 10,000 ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ.
- ಕೆ.ಐ.ಎ.ಡಿ.ಬಿ. ಮತ್ತು ಕೆ.ಎಸ್.ಎಸ್.ಐ.ಡಿ.ಸಿ.ಗಳಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಶೆಡ್'ಗಳು ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಪ್ರವರ್ಗ-1, ಪ್ರವರ್ಗ 2ಎ ಮತ್ತು ಪ್ರವರ್ಗ 2ಬಿ ಗೆ ಸೇರಿದ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಕೆನೆಪದರ ಆದಾಯ ಮಿತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಲು ಕ್ರಮ.
- ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ಪುನರ್ ಸಂಘಟನೆಗೆ ಕ್ರಮ.
- ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಖಾಸಗಿ ವಸತಿ ನಿಲಯಗಳ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತಲಾ 5 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮುದಾಯಗಳಾದ ಸವಿತಾ ಸಮಾಜ, ತಿಗಳ, ಮಡಿವಾಳ ಮತ್ತು ಕುಂಬಾರರ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ 100 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅನುದಾನ.
- ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಪದವೀಧರರ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇ. 6ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ 10 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳವರೆಗೆ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ.
- ಅತಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಬುಡುಬುಡಿಕೆ, ಗೊಲ್ಲ, ಹೆಳವ, ಗೊಂದಳಿ, ಜೋಗಿ, ಶಿಕಲಿಗಾರ, ಪಿಚಗುಂಟಲ, ದೊಂಬಿದಾಸ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಲೆಮಾರಿ /ಅರೆ ಅಲೆಮಾರಿ ಜನಾಂಗಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ 100 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.

ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಹಜ್

- ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ಮೂಲಕ ವೃತ್ತಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಯೋಜನೆಯಡಿ ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಸಹಾಯಧನ ನೀಡಲು 30 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳ ಮೊತ್ತದ ಹೊಸ ಯೋಜನೆ.
- ಕ್ರೈಸ್ತ ಸಮುದಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ 200 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಜೈನ ಮತ್ತು ಸಿಖ್ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ 80 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ.
- ದಾರುಲ್ –ಉಲೂಮ್ ಸಬೀಲುರ್ ರೆಹಮಾನ್ ರಿಷಾದ್, ಅರೆಬಿಕ್ ಕಾಲೇಜು ಬೆಂಗಳೂರು ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ಭವನ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಬೆಂಗಳೂರು ಕೇಂದ್ರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ/ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕ ಗಳಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ ಹಾಗೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶ ಗಳಿಸಿದ ವಸತಿ ಶಾಲೆ/ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಭಾ ಪುರಸ್ಕಾರ.
- ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ಮೂಲಕ 15 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ (Start up) ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಯೋಜನೆ.
- ಮದರಸಗಳ ಆಧುನೀಕರಣ, ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸಲು ಹಾಗೂ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ 15 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಸಹಾಯಧನ.

- ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಕ್ಫ್ ಪರಿಷತ್ತಿನ ರಜತ ಮಹೋತ್ಸವ ಅಂಗವಾಗಿ ಮುಂದಿನ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲು 2018–19ರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪಸ್ ಫಂಡ್ಗೆ 20 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- 25 ಹೊಸ ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ ವಸತಿ ಶಾಲೆ, 5 ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಮಹಿಳಾ ವಸತಿ ಕಾಲೇಜು, 2 ಮಾದರಿ ವಸತಿ ಶಾಲೆ, 25 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, 10 ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥ ಮಹಿಳೆಯರ ವಸತಿನಿಲಯಗಳು, 4 ಬಿ.ಎಡ್. ಹಾಗೂ ಡಿ.ಎಡ್. ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ ಬಾಲಕಿಯರ ವಸತಿ ಸಹಿತ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು (Resource Centre) ಪ್ರಾರಂಭ.
- ಎಂ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ. ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿರುವ 25 ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ/ ಮಾದರಿ/ ಆದರ್ಶ ಶಾಲೆ/ ವಸತಿ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಪ್ರಾರಂಭ.
- 25 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ತಲಾ 25 ರಷ್ಟು ದಾಖಲಾತಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಳ; ಎಲ್ಲಾ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ/ನಂತರ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರವೇಶ; ಐದು ಬಾಲಕರ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಉನ್ನತೀಕರಣ.
- 5 ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ವಿಭಾಗ ಪ್ರಾರಂಭ; 10 ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ ವಸತಿ ಶಾಲೆ ದಾಖಲಾತಿ ಸಂಖ್ಯಾಬಲ 60ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಳ.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ/ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ದಾಖಲಾತಿ ಪಡೆಯಲು ಪೋಷಕರ ವರಮಾನ ಮಿತಿ 2.50 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ.
- ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಶಾಲಾ/ಕಾಲೇಜುಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರೈಸ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ದುರ್ಘಟನೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸೌಲಭ್ಯ.
- ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ, ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ಎಲ್ಲಾ ವಸತಿ ಶಾಲೆಯ / ಕಾಲೇಜುಗಳ ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಆಹಾರ ಭತ್ತೆಯನ್ನು

ಮಾಸಿಕ 100 ರೂ.ಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ. ಖಾಸಗಿ ಅನುದಾನಿತ ಅನಾಥಾಲಯ/ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ದರ ಮಾಹೆಯಾನ 800 ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ.

- ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಮತ್ತು 2ನೇ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕ ಗಳಿಸಿದ 2000 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ.
- ವೈದ್ಯಕೀಯ ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೋರ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ 1ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಹೊಂದಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಡಿ ಕಿಟ್ ಯೋಜನೆಯಡಿ 25 ಸಾವಿರ ರೂ. ನೆರವು.
- ಬಿ.ಎಡ್. ಹಾಗೂ ಡಿ.ಎಡ್. ಕೋರ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ 25,000 ರೂ.ಗಳ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ.
- ವಿದ್ಯಾಸಿರಿ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 25,000ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಳ.
- ನದಾಫ್ / ಪಿಂಜಾರ ಸಮುದಾಯದ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ದಿ ಬ್ಯಾರಿ ವೆಲ್ಫ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತಲಾ 2 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಸಹಾಯಧನ.
- ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ದಿವಂಗತ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್ ಸ್ಮಾರಕ ಸಮುದಾಯ ಭವನ ನಿರ್ಮಿಸಲು 3 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅನುದಾನ.
- ಕಾನೂನು ಪದವೀಧರರ ಮಾಸಿಕ ತರಬೇತಿ ಭತ್ಯೆ 5000 ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ.
- ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಿ.ಇ.ಟಿ., NEET ಪಠ್ಯಮಸ್ತಕ ಪೂರೈಕೆ.

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯಲು ಉಚಿತವಾಗಿ JEE, NEET ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪೂರ್ವ ತರಬೇತಿ.
- ಭಾರತದ ಮರಾತತ್ವ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮರಾತತ್ವ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ವಕ್ಫ್ ಆಸ್ತಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಅತೀ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಕ್ಫ್ ಆಸ್ತಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ 15 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 800 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.

ವಸತಿ

- ಮುಂದಿನ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 20 ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಗುರಿ.
- ಪ್ರಸ್ತುತ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾದ ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು "ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ನಗರ ವಸತಿ ಯೋಜನೆ" ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ.
- ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ 2000 ಎಕರೆ, ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ 500 ಎಕರೆ, ನಗರಸಭೆ / ಮರಸಭೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 250 ಎಕರೆ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 100 ಎಕರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲು ಕ್ರಮ.
- ಟಿಡಿಆರ್ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಎಫ್ಎಆರ್ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಕೊಳೆಗೇರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.

ಕಾರ್ಮಿಕ

- ಅಸಂಘಟಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗಾಗಿ, ಕಟ್ಟಡ ಮತ್ತು ಇತರೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಮಿಕರ (ನೇಮಕಾತಿ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಷರತ್ತುಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯ್ದೆ– 1996 ಮಾರ್ಚ್ 1 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ 1 ರಂದು "ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಮ್ಮಾನ ದಿನ" ಆಚರಣೆ; ಅಸಂಘಟಿತ ವಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ "ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಮ್ಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ" ಘೋಷಣೆ.
- ಅಸಂಘಟಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ ಅಗಸರು, ಕ್ಷೌರಿಕರು, ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗರು, ಕಮ್ಮಾರರು, ಕುಂಬಾರರು, ಹಾಗೂ ಭಟ್ಟಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸಹ 25 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ "ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತ" ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಕಾರ್ಡನ್ನು ವಿತರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ವಂತಿಗೆ ಆಧಾರಿತ ಪಿಂಚಣಿ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೆ.

ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯ

- ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ 2.50 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ವೃತ್ತಿ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ತರಬೇತಿ.
- ಸಂಭಾವ್ಯ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ದಿಶಾ ಯೋಜನೆ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಣೆ; 2 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ತರಬೇತಿ.
- ಡಿಜಿಟಲ್ ಲರ್ನಿಂಗ್ ಗೆ ಆದ್ಯತೆ; 120 ಸರ್ಕಾರಿ ಐ.ಟಿ.ಐ.ಗಳಿಗೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ–ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಲ್ಯಾಬ್ ಸೌಲಭ್ಯ.
- ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ವಿದೇಶಿ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತಾ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಲು ರಾಜ್ಯದ ಯುವ ಜನತೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಲು ಕ್ರಮ.

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

- ಮಹಾಕವಿ ಕುವೆಂಪುರವರ ಮೈಸೂರಿನ ನಿವಾಸ "ಉದಯರವಿ"ಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಸ್ಮಾರಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
- ಭಾರತದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನಪದ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸುವ "ಜನಪದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭಾರತ" ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನ.
- ಮಸ್ತಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೆಳೆಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ 1.5 ಕೋಟಿ ರೂ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ "ಮಸ್ತಕ ಜಾಥಾ" ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆಯೋಜನೆ.
- ವಿವಿಧ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಅನುದಾನ ಹೆಚ್ಚಳ.
- ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ಮೂಲಕ 50 ಕೋಟಿ ರೂ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.
- ಸಮಗ್ರ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ನೂತನ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಕನ್ನಡ ತಂತ್ರಾಂಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಫೆಲೋಷಿಪ್.
- ಕನ್ನಡದ ನವೋದಯ ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರವರ್ತಕ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗರ ಜನ್ಮ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಪ್ರಯುಕ್ತ "ಕಟ್ಟುವೆವು ನಾವು ಹೊಸ ನಾಡೊಂದನ್ನು" ಎನ್ನುವ ಸಾಹಿತ್ಯ–ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆಯೋಜನೆ.
- ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿ ರಂಗಭೂಮಿ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾರಂಭ.

ಯುವ ಸಬಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡೆ

- ರಾಜ್ಯದ 5 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಹಿಳಾ ಕ್ರೀಡಾ ವಸತಿ ನಿಲಯ ಪ್ರಾರಂಭ.
- 'ನಾಡಹಬ್ಬ ದಸರಾ' ಅಂಗವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ದಸರಾ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟ ಆಯೋಜನೆ; ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟವನ್ನು 'ದಸರಾ–ಸಿ.ಎಂ. ಕಪ್' ಆಗಿ ನಾಡಹಬ್ಬ ದಸರಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲು 7 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅನುದಾನ.
- ಯುವಜನರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಲು 'ಯುವ ಸಹಾಯವಾಣಿ' ಆರಂಭ.
- ಸಾರ್ವಜನಿಕ–ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಕ್ರೀಡಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ' ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ದೇವನಹಳ್ಳಿ, ಹೆಚ್.ಎಸ್.ಆರ್. ಬಡಾವಣೆ, ತಾವರೆಕೆರೆ ಹಾಗೂ ವರ್ತೂರುಗಳಲ್ಲಿ 20 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಕ್ರೀಡಾ ಸೌಲಭ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ.
- ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಣ್ಣಿನ ಕುಸ್ತಿ ಕ್ರೀಡೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕಾಗಿ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ವಾರ್ಷಿಕ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಕುಸ್ತಿ ಹಬ್ಬ' ಆಯೋಜನೆ.
- ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಾಂಗಣ ಜಿಮ್ ಸೌಕರ್ಯ.

ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸರಬರಾಜು

- ಪಡಿತರ ವಿತರಕರಾದ ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾರಾಟಗಾರರ ಲಾಭಾಂಶವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಕ್ಪಿಂಟಲ್ಗೆ 100 ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ.
- "ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಅನಿಲ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆ"ಯಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಂದಾಜು 30 ಲಕ್ಷ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ 1350 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಅನಿಲ ಸಂಪರ್ಕ, 2 ಬರ್ನರ್ ಉಳ್ಳ ಗ್ಯಾಸ್ ಸ್ಟೌವ್ ಮತ್ತು ಎರಡು ರೀಫಿಲ್ ವಿತರಣೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್

- ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಈಗಾಗಲೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕೊಳಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸುಮುದಾಯದ ಕೊಳಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಜಲ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನ.
- ಆಯ್ದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ದಾಖಲೆ ಮತ್ತು ದಾಖಲಾತಿಗಳ ಗಣಕೀಕರಣಕ್ಕೆ 5 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಂದುಕೊರತೆ ನಿವಾರಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಗ್ರಾಮೀಣ ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯ 8 ವೃತ್ತಗಳಿಗೆ 8 ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗುಣನಿಯಂತ್ರಣ ಉಪ–ವಿಭಾಗಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸದಸ್ಯರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಗ್ರಹ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.

ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ

- ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ, ಬಯಲುಸೀಮೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 70 ಕೋಟಿ ರೂ., 55 ಕೋಟಿ ರೂ., 25 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಶಾಸಕರ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ 600 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಎಲ್ಲಾ 114 ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ವಿಶೇಷಾಭಿವೃದ್ಧಿ

ಯೋಜನೆಯಡಿ 3000 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ; ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಪ್ರಾರಂಭ.

- ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ಮುಖಾಂತರ 1500 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ.
- ಪ್ರತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ದತ್ತಾಂಶದ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಇಲಾಖೆಗಳ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಸಹಕಾರವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆ.

ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರ

ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ

- ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ 2500 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪೂರ್ವಸಿದ್ದತಾ ಕಾರ್ಯಗಳು:
  - o 150 ಕಿ.ಮೀ. ಉದ್ದದ ಅರ್ಟೀರಿಯಲ್ ಮತ್ತು ಸಬ್ ಆರ್ಟೀರಿಯಲ್ ರಸ್ತೆಗಳ ವೈಟ್ ಟಾಪಿಂಗ್ ಕಾಮಗಾರಿ
  - 0 ಪಾಲಿಕೆ ವತಿಯಿಂದ 40 ಕೆರೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
  - O ಪಾಲಿಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ 100 ಕಿ.ಮೀ. ಉದ್ದದ ಪ್ರಮುಖ ರಸ್ತೆಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ದಿ.
  - o ನಗರದ ವಾಹನ ದಟ್ಟಣೆ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಮುಖ ಎಂಟು ಜಂಕ್ಷನ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರೇಡ್ ಸೆಪರೇಟರ್ ನಿರ್ಮಾಣ.
  - 0 150 ಕಿ.ಮೀ. ಬೃಹತ್ ನೀರುಗಾಲುವೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
  - o 250 ಕಿ.ಮೀ. ಉದ್ದದ ವಿವಿಧ ರಸ್ತೆಗಳ ಪಾದಚಾರಿ ಮಾರ್ಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
  - O ಪಾಲಿಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿರುವ 110 ಹಳ್ಳಿಗಳ ರಸ್ತೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.

- o ಐ.ಟಿ.ಪಿ.ಎಲ್ಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ 14 ರಸ್ತೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
- O ಹಳೆ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗ್ನಲ್ ಮುಕ್ತ ಕಾರಿಡಾರ್ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್.ಎ.ಎಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ನೀಡಿರುವ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ, ಎನ್.ಎ.ಎಲ್–ವಿಂಡ್ ಟನಲ್ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣ.
- ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಸೇರ್ಪಡೆ; ವಿಶೇಷ ಉದ್ದೇಶ ವಾಹಕದ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ತಲಾ 500 ಕೋಟಿ ಅನುದಾನದೊಂದಿಗೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ ಸಿದ್ಧ; ಪ್ರದೇಶಾಧಾರಿತ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ನಗರದ 25 ಪ್ರಮುಖ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಟೆಂಡರ್ ಶ್ಯೂರ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರವಾದ ಕೆ.ಆರ್. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರದೇಶದ ಮನಶ್ಚೇತನ, ಶಿವಾಜಿನಗರದ ಸಂಯೋಜಿತ ಸಂಚಾರಿ ಕೇಂದ್ರ, ಕಬ್ಬನ್ ಉದ್ಯಾನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸ್ವತಂತ್ರಪಾಳ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಹಲಸೂರು ಕೆರೆ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾಂಕಿ ಕೆರೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಕೆ.ಸಿ.ಜನರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ನವೀಕರಣ.
- ಗಾಂಧಿ ಬಜಾರ್, ಗಾಂಧಿ ನಗರದ ಸುಖಸಾಗರ್ ಹೋಟೆಲ್ ಬಳಿ, ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ ರಸ್ತೆ ಬಳಿ, ರೇಸ್ ಕೋರ್ಸ್ ಬಳಿ, ಶೇಷಾದ್ರಿ ರಸ್ತೆ, ಕೋರಮಂಗಲ 4ನೇ ಬಡಾವಣೆ ಬಳಿ, ಜಯನಗರ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಬಳಿ ಹಾಗೂ ಪಾಲಿಕೆಯ ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಹಡಿ ವಾಹನ ನಿಲ್ದಾಣಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ.
- ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಸೇರಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ನಗರ ಸ್ಥಳಿಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ವಹಿ ನಕಲು (ಖಾತಾ), ಕಟ್ಟಡ ನಕ್ಷೆ ಅನುಮೋದನೆ, ನೀರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ, ರಸ್ತೆ ತುಂಡರಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ನಾಗರೀಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಒದಗಿಸಲು ಪಾಸ್ ಪೋರ್ಟ್ ಸೇವಾ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಚಾಲಿತ ಆನ್ ಲೈನ್ ತಂತ್ರಾಂಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ; ಇದರ ಬಳಕೆ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಮ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲು ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ

• 2018–19ರಲ್ಲಿ 105.55 ಕಿ.ಮೀ. ಉದ್ದದ **'ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರೋ** ಹಂತ–3' ಯೋಜನೆಯ ವಿಸ್ತೃತ ಯೋಜನಾ ವರದಿ ತಯಾರಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ.

ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿ

- ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ 10 ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳ ಮಾಹಿತಿ, ಅಂತರ್ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು 25 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಕ್ರಮ.
- ರಾಜ್ಯದ ಹತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಾಸದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಕ್ರಮ.

ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ದಿ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ

• ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ 4 ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ–ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ "ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಇಂಧನ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಘಟಕ"ಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.

ಪೌರಾಡಳಿತ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ

 ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ/ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬೀದಿ ದೀಪಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಉಸ್ತುವಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೊಂದಿದ ಎಲ್.ಇ.ಡಿ. ದೀಪಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಕ್ರಮ. ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ನಗರ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಎರಡನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪುರಸಭೆ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿ.

- ಮಾನವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಕಲ್ಮಷಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯದ ನೀತಿ (State Faecal Sludge and Septage Management [SFSSM] Policy) ಜಾರಿಯಾಗಿದ್ದು, ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೊಂದಿರದ 50 ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ.
- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ 10 ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರಿನ ಮರು ಬಳಕೆ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿ.
- ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸಿಗದ ನೀರಿನ ಸೋರಿಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ಇಳಿಕೆಗೆ ಪೌರಾಡಳಿತ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಕೋಶವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ; ಪ್ರಥಮ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಮೃತ್ ಅಭಿಯಾನದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸೋರಿಕೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಶೇ.5ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿ.

ನಗರ ಭೂ ಸಾರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ

- ಬೆಂಗಳೂರು ಉಪ ನಗರ ರೈಲು ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ರೈಲ್ವೇ ಮಂತ್ರಾಲಯದೊಂದಿಗೆ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಉದ್ದೇಶ ವಾಹಕವನ್ನು (SPV) ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ನಿರ್ಧಾರ. 1745 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹಂತ–1 (Phase-I)ನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಎಸ್ಪಪಿವಿಯ ಈಕ್ವಿಟಿಗಾಗಿ 349 ಕೋಟಿ ರೂ. ಮಂಜೂರು.
- ಟೈರ್-2 ನಗರಗಳ ಆದ್ಯತೆಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 25 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪಾದಚಾರಿ ಮಾರ್ಗ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಸೈಕಲ್ ಪಥದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
- ಜಪಾನ್ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿತ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂಚಾರ ನಿರ್ವಹಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ.

ಕಂದಾಯ

- ಆನ್ಲೈನ್ ಹಾಗೂ ಓವರ್ ದಿ ಕೌಂಟರ್ ಮೂಲಕ ಜಾತಿ, ಆದಾಯ ಹಾಗೂ ವಾಸದ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ನೀಡುವ ಪದ್ಧತಿ "ಈ ಕ್ಷಣ" ವನ್ನು ನಗರ ಪ್ರದೇಶ ಸೇರಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ವಿಸ್ಕರಣೆ.
- ಭೂ ಮಾಪನಾ ಇಲಾಖೆ ವತಿಯಿಂದ ಕೆಳಕಂಡ 5 ಮೊಬೈಲ್ ಆ್ಯಪ್ಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ:
  - o ಇಲಾಖೆಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳು ಪಡೆಯಲು "ಸಂಯೋಜನೆ"
  - o ನಾಗರೀಕ ತಾನು ನಿಂತಿರುವ ಸ್ಥಳದ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ ಹಾಗೂ ನಕಾಶೆ ಪಡೆಯಲು 'ದಿಶಾಂಕ್',
  - o ಎಲ್ಲಾ ಪೋಡಿ, ಅಳತೆ ಮತ್ತು 11–ಇ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಡಿಜಿಟಲ್ ನಕಾಶೆ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯಲು 'ಸಮೀಕ್ಷೆ'
  - o ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಆಧಾರ್ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು "ಆಧಾರ್ ಸಂಗ್ರಹಣೆ",
  - o ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮೌಲ್ಯ ತಿಳಿಯಲು "ಮೌಲ್ಯ".
- ಪಹಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಾಲೀಕತ್ವದ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆ ಬಗೆಗಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ 'Land Titling' ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನ. ಇದರಿಂದ ಪಹಣಿಯನ್ನು ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಸಂಪೂರ್ಣ ದಾಖಲೆಯನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಲು ಅನುಕೂಲ.
- ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ದಾಖಲೆ ರಹಿತ 1568 ಜನವಸತಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಕಂದಾಯ ಗ್ರಾಮಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರ ನೀಡಲು ಕ್ರಮ.

- 2018–19ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 2500 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಪೋಡಿ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಮ.
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಮಾಸಿಕ ಪಿಂಚಣಿ ಯೋಜನೆಗಳಾದ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನ, ನಿರ್ಗತಿಕ ವಿಧವಾ ವೇತನ, ಸಂಧ್ಯಾ ಸುರಕ್ಷಾ, ಮನಸ್ವಿನಿ ಹಾಗೂ ಮೈತ್ರಿ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಪಿಂಚಣಿ ಮೊತ್ತ 600 ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ; ಇದರಿಂದ 576 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 48 ಲಕ್ಷ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ.
- ರುದ್ರಭೂಮಿಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಕಡೆ ಜಮೀನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಲು 10 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಗಾರರ 10 ಎಕರೆ ವರೆಗಿನ ಜಮೀನನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆ ಮೇಲೆ ನೀಡಲು ನಿಯಮ ರೂಪಿಸಲು ಕ್ರಮ.
- 'ಕಾವೇರಿ' ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ ಜಿ.ಐ.ಎಸ್ (GIS) ಡಾಟಾ ಬೇಸ್ನೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜನೆಗೊಳಿಸಿ, ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಅಪಮೌಲ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟಲು 3 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯ್ದೆ, 1961ರಿಂದ ಬಾಧಿತರಾದ 4110 ಅರ್ಹ ಹಿಂದೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಇನಾಮು ರದ್ದತಿ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ತಸ್ತೀಕ್ ಮೊತ್ತ 48,000 ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವರ್ಷಾಶನ (ವಾರ್ಷಿಕ್) ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು 20 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ತಿರುಮಲದಲ್ಲಿ 20 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಸಜ್ಜಿತ ಅತಿಥಿ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ.

ಇಂಧನ

 ಪ್ರತಿ ಸದಸ್ಯ ಹೊರೆ 10 ಹೆಚ್ಪು ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಖಾಸಗಿ ಹೆಚ್ಟು ಮತ್ತು ಎಲ್ಟ್ ಸಮೂಹ ಏತನೀರಾವರಿ ಸ್ಥಾವರಗಳಿಗೆ 2018–19ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆಯ ಮಿತಿ ಮತ್ತು ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಪ್ರತಿ ದಿನ 7 ಗಂಟೆಗಳ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆ ವೆಚ್ಚ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಹಿಂಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ.

• ಪ್ರಸರಣಾ ಜಾಲವನ್ನು ಬಲವರ್ಧನೆಗೊಳಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ನಿಗಮದ ಮೂಲಕ 35 ವಿದ್ಯುತ್ ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.

ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ, ಬಂದರು ಮತ್ತು ಒಳನಾಡು ಜಲಸಾರಿಗೆ

- ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಹಂತ–4ರಲ್ಲಿ (KSHDP) 2722 ಕಿ.ಮೀ. ಉದ್ದದ ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು 3480 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುರಿ; 2018–19 ರಲ್ಲಿ ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿ ತಯಾರಿ.
- ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಇಲಾಖೆಯ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ 150 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಕೆ.ಆರ್.ಡಿ.ಸಿ.ಎಲ್ ವತಿಯಿಂದ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿರುವ 300 ಕಿ.ಮೀ. ಉದ್ದದ 5 ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಮ.
- ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಉಪಕರಣಗಳಿಂದ ರಸ್ತೆಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ "ವಾರ್ಷಿಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಯೋಜನೆ" (Annual work Programme) ತಯಾರಿಸಿ ಆದ್ಯತೆ ಮೇಲೆ ರಸ್ತೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕ್ರಮ.
- ಇಲಾಖೆಯ ರಸ್ತೆ, ಸೇತುವೆ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ವಿವರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಜಿಯೋ ಟ್ಯಾಗ್ ಮಾಡಿ ಜಿಐಎಸ್ನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲು ಕ್ರಮ.
- ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಭವನ–1ರ ಮುಂಭಾಗವನ್ನು ಕೆಡವಿ ಮುಂದಿನ 2 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 30 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಭವನ ನಿರ್ಮಾಣ.

- ಬೆಂಗಳೂರು ಎಂ.ಎಸ್. ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಹತ್ತಿರ 20 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಹಡಿ ವಾಹನ ನಿಲ್ದಾಣ ನಿರ್ಮಾಣ.
- ಮಡಿಕೇರಿ–ತಲಕಾವೇರಿ ರಸ್ತೆಯ ಆಯ್ದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ 10 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮರು ಡಾಂಬರೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿ.
- ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬ್ಯಾತ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಹೆಸರಘಟ್ಟ ಫಾರ್ಮ್ ಮೂಲಕ ರಾಜಾನುಕುಂಟೆ–ಮಧುರೆ ರಸ್ತೆ ಸೇರುವ ರಸ್ತೆಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬಸವಣ್ಣ ದೇವಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕುಕ್ಕನಹಳ್ಳಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕೂರು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ರಾಜಾನುಕುಂಟೆ– ಮಧುರೆ ರಸ್ತೆಗೆ ಸೇರುವ ರಸ್ತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ 12 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- 32 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಬಿಡದಿ–ಹಾರೋಹಳ್ಳಿ ರಸ್ತೆ ಸರಪಳಿ 11.20ರಿಂದ 17.00 ಕಿ.ಮೀ.ವರೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಪಥದ ರಸ್ತೆಯನ್ನಾಗಿ ಅಗಲೀಕರಣ
- ಕಾರವಾರ ಬಂದರಿನಲ್ಲಿ 61 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 250 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ಕೋಸ್ಟಲ್ ಬರ್ತ್ ಹಾಗೂ 90 ಕೋಟಿ ರೂ. ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ 425 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ಅಲೆ ತಡೆಗೋಡೆ ನಿರ್ಮಾಣ.
- ಹಳೆ ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರಿನಲ್ಲಿ 65 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ 300 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ಕೋಸ್ಟಲ್ ಬರ್ತ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಬಂದರಿನ ಆಳವನ್ನು 29 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ 7 ಮೀಟರ್ವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹೂಳೆತ್ತುವ ಕಾಮಗಾರಿ.
- ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಕೋಡ್ಗೆ ಅಗತ್ಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಡ್ರೆಸ್ಪಿಂಗ್ ರೂಂಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಕ್ರಮ.

ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

- ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಹೊಸ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಕ್ರಮ.
- ಸರಕು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ರಸ್ತೆ ಸಾಂದ್ರತೆ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು "ರೋಲ್ ಆನ್ ಮತ್ತು ರೋಲ್ ಆಫ್" ಮಾದರಿ, ಮಲ್ಟಿ ಮೋಡಲ್ ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ ಪಾರ್ಕ್ ಹಾಗೂ ಸಮುದ್ರ ವಿಮಾನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಡಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಕುರಿತು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತಾ ಅಧ್ಯಯನ.
- ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಕೋಚ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ರೈಲ್ವೆ ಮಂತ್ರಾಲಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯ ವರ್ಗಾವಣೆ.

ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ

- ಉತ್ಪಾದನಾ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಸರಕುಗಳ ತಡೆರಹಿತ ಚಾಲನೆಗಾಗಿ ಬಂದರು, ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ, ಐಸಿಡಿ, ಸಿಎಫ್ಎಸ್, ಗೋದಾಮುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ನಡುವೆ ಉತ್ತಮ ಸಮನ್ವಯಕ್ಕಾಗಿ ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ ನೀತಿ ರಚನೆ.
- ಉತ್ಪಾದನಾ ನವೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಇನ್ನೊವೇಶನ್ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಲು ಕ್ರಮ.
- ಬೆಂಗಳೂರು ಸಮೀಪ 400 ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ 50 ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಮಾದರಿಯ ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ ಪಾರ್ಕ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಾಂದ್ರತೆಯ ಉದ್ಯಮಗಳ ನೀತಿ (Labour Intensive Industries Policy) ರೂಪಿಸಲು ಕ್ರಮ; ಸೇವಾ ವಲಯದ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಲು ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರದ

ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಿ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ನೀತಿ ರೂಪಿಸಲು ಕ್ರಮ.

- ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ/ ವಸಾಹತುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ದಂಡದಲ್ಲಿ ಅಸಲಿ ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2018ರೊಳಗೆ ಒಂದೇ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಸಿದಲ್ಲಿ, ದಂಡ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ.
- ಪೀಣ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಎಸ್ಎಸ್ಐಡಿಸಿ ವತಿಯಿಂದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
- ಭಾರತೀಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ 23 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 4.0 ಕೈಗಾರಿಕಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಶ್ರೇಷೃತಾ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಪಸ್ತುತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 5 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಭೂ ಖರೀದಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸರಳೀಕರಿಸಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲು 20 ರಿಂದ 30 ಎಕರೆಗಳ ಬಂಜರು/ಒಣ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯಮ ವಲಯವೆಂದು ಅಧಿಸೂಚಿಸಲು ಕ್ರಮ.
- ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು ಮತ್ತು ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯದ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನೀಗಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಕ್ಲಸ್ಟರ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಶೇ. 50ರಷ್ಟು ಅಥವಾ ಗರಿಷ್ಟ 5 ಕೋಟಿ ರೂ. ನೆರವು.
- ಭೌಗೋಳಿಕ ಗುರುತುಗಳ (GI) ಸಂಬಂಧಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು/ ಘಟಕಗಳು/ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕ್ಲಸ್ಟರ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

- ಶ್ರೇಣಿ 2 ಮತ್ತು 3 ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ಮೂಲಕ 11 ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಸಾಹತುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆ.ಎಸ್.ಎಫ್.ಸಿ. ಮೂಲಕ ಸಾಲ ಪಡೆದ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಿಗೆ, ಸಾಲ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡ ದಿನಾಂಕದಿಂದ 5 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಶೇ. 10ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಸಹಾಯಧನ.
- ಎಸ್.ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಸಕ್ಕರೆ ಸಂಸ್ಥೆ, ಬೆಳಗಾವಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ (ಸಕ್ಕರೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ) ಎಂಬ ಪದವಿ ಕೋರ್ಸ್ ಪ್ರಾರಂಭ.
- ಹೊಸ ಕಬ್ಬು ತಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕಾಗಿ ಶೇ.50ರಷ್ಟು ಸಹಾಯಧನದಂತೆ 5 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅನುದಾನ.
- ನೇಕಾರರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ರಿಬೇಟ್ ಅವಧಿ 365 ದಿನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ.
- ಜವಳಿ ಹಾಗೂ ಸಿದ್ಧ ಉಡುಮ ವಲಯದ ಅಭಿವೃದ್ದಿಗಾಗಿ ಹೊಸ ಜವಳಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಲು ಕ್ರಮ.
- ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್ಸ್ ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಡಿಸೈನ್ ಇವರ ಮೂಲಕ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ಲೂಮ್ ಸೆಂಟರ್ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಗಣಿ ಮತ್ತು ಭೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪ.ಜಾ ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಮರಳು ಗಣಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಹೊಂದಿರುವ ಮರಳು ದಾಸ್ತಾನು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವೇ-ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಅಳವಡಿಸಲು, ಎಂ-ಸ್ಯಾಂಡ್ ತಯಾರಿಸುವ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಅಳವಡಿಸಲು, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಕಟ್ಟಡ ಕಲ್ಲು ತೆಗೆಯುವ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿಸಲು ಸಹಾಯಧನ ನೀಡಲು ಕ್ರಮ.

- 2018–19ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 8 ಹೊಸ ಕಬ್ಬಿಣ ಅದಿರು ಬ್ಲಾಕ್ ಗಳ ಹರಾಜು; 2020ಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯವಾಗಲಿರುವ 30 ಗಣಿ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳ ಖನಿಜಾನ್ವೇಷಣೆಗೆ ಕ್ರಮ.
- ಜಿಲ್ಲಾ ಖನಿಜ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ (District Mineral Foundation) ಭಾಗವಾಗಿ, 2018–19ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 900 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನ.

ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

- ನವೋದ್ಯಮಗಳ ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕಾಗಿ ಕಲಬುರಗಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶ್ಪಾಂಡೆ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ 5 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಇನ್ ಕ್ಯೂಬೇಷನ್ ಸೆಂಟರ್ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಹಾರ್ಡವೇರ್ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಸೆಮಿಕಂಡಕ್ಷರ್ ಚಿಪ್ಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಲು IESA (India Electronics and Semiconductor Association) ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ "Semiconductor fabless Accelerator Lab"(SFAL) ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ Centre for Cellular and Molecular Platforms (C-CAMP) ನ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಅಗ್ರಿ–ಇನ್ನೋವೇಷನ್ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾವಿನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ "ಕರ್ನಾಟಕ ನಾವೀನ್ಯತಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ" (Karnataka Innovation Authority) ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು/ ಉದ್ದಿಮೆಗಳು/ ನವೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉತ್ಪನ್ನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಐಪಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭ; ಪೇಟೆಂಟ್ ಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ತಾಳೆ ನೋಡಲು ಹಾಗೂ ಪೇಟೆಂಟ್ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಪೇಟೆಂಟ್ ಗಳ ಭಂಡಾರ ಸೃಜನೆ.

- ಉದ್ಯಮಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು 'ಸೆಂಟರ್ ಫಾರ್ ಎಕ್ನಲೆನ್ಸ್ ಇನ್ ಡಿಸೈನ್' ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಸೂಕ್ತ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಯಾಗುವವರೆಗೆ ಹೊಸ ಹಾಗೂ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ತರುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 'ಲೀಗಲ್ ಫ್ರೇಮ್ವರ್ಕ್ ಫಾರ್ ಇನ್ನೊವೇಶನ್' ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ದೀರ್ಘ ಅವಧಿಯ ಹೆರಿಗೆ ರಜೆ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಸಂಗ ರಜೆಯಲ್ಲಿ ತೆರಳುವ ಐಟಿ ವಲಯದ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗಲು ಅವರ ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಜಾರಿಗೆ ಕ್ರಮ.
- ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪಿ.ಹೆಚ್.ಡಿ. ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ ಡಿ.ಎಸ್.ಟಿ. ಶಿಷ್ಯವೇತನ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ 3 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮಿನಿ 3–ಡಿ ತಾರಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ.

ಇ–ಆಡಳಿತ

- ಇ–ಸೈನ್, ಡಿಜಿ ಲಾಕರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಧುನಿಕ ಇ–ಆಡಳಿತ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸಕಾಲ 2.0ಗೆ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿ ಮುಖ ರಹಿತ, ನಗದು ರಹಿತ ಮತ್ತು ಕಾಗದ ರಹಿತ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸಲು ಕ್ರಮ.
- ಇಲಾಖೆಗಳು ತಮ್ಮ ಇ–ಆಡಳಿತದ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಹಾಗೂ ಇವುಗಳನ್ನು ಮರುರೂಪಿಸಲು / ನಿರ್ವಹಿಸಲು ನೆರವಾಗುವಂತೆ ಇ–ಆಡಳಿತ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ Centre for Smart Governance ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಬೆಳೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಚಟುವಟಿಕೆ 2018–19 ರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಎಲ್ಲ ರೈತರ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಣೆಗೆ ಕ್ರಮ; ರೈತರಿಗೆ ವಿವಿಧ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ಈ ದತ್ತಾಂಶದ ಬಳಕೆ.

- ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ನೇರ ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆ ಏಕೀಕೃತ ನೇರ ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆ (DBT) ವೇದಿಕೆ ಮೂಲಕ ನಿರ್ವಹಣೆ.
- ನಾಗರಿಕರ ದಾಖಲೆಗಳ ದೃಢೀಕರಣಕ್ಕೆ ಇ–ದೃಢೀಕರಣ ಸೌಲಭ್ಯ ಜಾರಿ.
- ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ದತ್ತಾಂಶ / ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುವ Karnataka Open Data Initiative (K-ODI) ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪಿಸಲು 5 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಜ್ಞಾನ ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸಿನಂತೆ 2018ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ Big Dataವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ರೂಪಿಸುವ ಯೋಜನೆಗೆ 3 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.

ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆ

• ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ವಿವಿಧ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅರ್ಜಿ ಶುಲ್ಕ ವಿನಾಯಿತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಮಹಿಳೆಯರು ಹಾಗೂ ವಿಕಲಚೇತನ ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

- ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
- ಕಲಬುರಗಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರೆ ಬಿಂಬಿಸುವ "ಕಲಬುರಗಿ ಕಲಾವನ" ನಿರ್ಮಾಣ.
- ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಾದ ಹಂಪಿ, ಬೇಲೂರು–ಹಳೇಬೀಡು, ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ, ನಂದಿಬೆಟ್ಟ, ಸನ್ನತಿ ಹಾಗೂ ಕಲಬುರಗಿ ಕೋಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಪ್ರವಾಸಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ದಿ.
- ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ "ಮೈಸೂರು ಹಾಟ್" ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.

- ವಿದೇಶಿ ಹಾಗೂ ದೇಶೀ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿ, ಅದರ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
- ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಆಯ್ದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹೌಸ್ಬೋಟ್ಗಳು ಹಾಗೂ ತೇಲುವ ಉಪಾಹಾರ ಗೃಹಗಳ ಸೌಲಭ್ಯ.
- ಪ್ರಾಚ್ಯವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಪರಂಪರಾ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೆ ಕ್ರಮ.

ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ

- ಪತ್ರಕರ್ತರಿಗೆ ಅಪಘಾತ ಅಥವಾ ಅಕಾಲಿಕ ಮರಣದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ
   5 ಲಕ್ಷ ರೂ. ವರೆಗಿನ ಸಮೂಹ ಜೀವ ವಿಮೆ ಸೌಲಭ್ಯದ 'ಮಾಧ್ಯಮ ಸಂಜೀವಿನಿ' ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೆ.
- ಪತ್ರಕರ್ತರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ರಾಜೀವ್ ಆರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಬಲವರ್ಧನೆಗೆ ಕ್ರಮ.
- ಡಾ॥ ರಾಜ್ ಕುಮಾರ್ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ರಾಜ್ಕುಮಾರ್ ಮಣ್ಯಭೂಮಿ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಯೋಗ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಪತ್ರಿಕೆ ಹಂಚುವವರ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ 2 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ "ಕ್ಷೇಮ ನಿಧಿ" ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 5 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪತ್ರಕರ್ತರ ಭವನ ನಿರ್ಮಾಣ.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಚಲನಚಿತ್ರ ಅಕಾಡೆಮಿಯ 'ಜೇನುಗೂಡು' ಕಥಾ ಕಣಜದಿಂದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ಚಲನಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಿಸುವ ನಿರ್ಮಾಪಕರಿಗೆ ತಲಾ 20 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಮತ್ತು ಕಥಾ ಲೇಖಕರಿಗೆ ತಲಾ 5 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ವಿಶೇಷ ಸಹಾಯಧನ; ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 8 ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ನೆರವು.

ಒಳಾಡಳಿತ

- ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ 5 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಶೇ. 25ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಳ.
- ಕ್ರೀಡಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಅಥವಾ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ರಾಜ್ಯದ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೇರ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಕ್ರಮ.
- ಮೊಲೀಸ್ ನೇಮಕಾತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪೊಲೀಸ್ ಸೇವೆಗಳ ನೇಮಕಾತಿ ಮಂಡಳಿ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಮುಂದಿನ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ತರಬೇತಿ ಶಾಲೆಗಳ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು 50 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ; ತರಬೇತಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ 3200 ರಿಂದ 5000ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಳ.
- ಪೊಲೀಸರ ಶೌರ್ಯ ಸಾಹಸವನ್ನು ಗೌರವಿಸಲು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 5 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತ ರಾಜ್ಯ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಾಣ.
- ಸೈಬರ್ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗಲು 5 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸೈಬರ್ ಫೋರೆನ್ಸಿಕ್ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಪೊಲೀಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ನಾಗರಿಕ ಸ್ನೇಹಿಯಾಗಲು ತಂತ್ರಾಂಶಗಳ ಉನ್ನತೀಕರಣ; ಇಲಾಖೆಯ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಜಾಲದ ಬಲವರ್ಧನೆ; ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗಳಿಗೆ ಬ್ರಾಡ್ಬ್ಯಾಂಡ್ ಸಂಪರ್ಕ.
- ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರ್ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಭಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.

- ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಳಾ ಹೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗಳನ್ನು ಒನ್ ಸ್ಟಾಪ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಸೆಂಟರ್ಗಳನ್ನಾಗಿ ಉನ್ನತೀಕರಣ; ಎಲ್ಲಾ ಹೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆ ಹಾಗೂ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣ.
- ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾರಾಗೃಹಗಳು ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ವಿಡಿಯೋ ಲಿಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.
- ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 85 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಭದ್ರತಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರಾಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ.
- ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೌಶಲ್ಯ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ ಪುನರ್ವಸತಿಗೆ ನೆರವಾಗಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾರಾಗೃಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಬೆಂಗಳೂರು ಕೇಂದ್ರ ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ 100 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಭದ್ರತಾ ವಿಭಾಗ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಗ್ನಿ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿದ ವಿಪತ್ತು ಮತ್ತು ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಹಾಲಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ರಚಿಸಿದ 50 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ KSAFE II ಯೋಜನೆಯಡಿ ಹೊಸ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಠಾಣೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕ್ರಮ.
- ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಜಿ ಸೈನಿಕರ ದತ್ತಾಂಶ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಣೆ.

ಸಾರಿಗೆ

- ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ 2018–19ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಉಚಿತ ಬಸ್ ಪಾಸ್ ವಿತರಣೆ; ಇದರಿಂದ 19.60 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ.
- ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡಗಳಲ್ಲಿನ ಭಾರಿ ವಾಹನ ಚಾಲಕರ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ 100 ಹಾಗೂ

- ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ 1000 ಮಹಿಳಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಲಘು ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ಚಾಲನಾ ತರಬೇತಿ.
- 30 ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ, 8 ಬಸ್ ಘಟಕಗಳು ಹಾಗೂ 325 ಬಸ್ ತಂಗುದಾಣಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸಲು ಕ್ರಮ.
- ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ನಗರಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮಗಳಿಂದ 10 ಡಬ್ಬಲ್ ಡೆಕ್ಕರ್ ಬಸ್ಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ.
- ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ರಾಜ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವತಿಯಿಂದ 13,000 ಯುವಜನರಿಗೆ ಚಾಲನೆ ಮತ್ತು ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್ ತರಬೇತಿ.
- ಮಹಿಳೆಯರ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ನಿರ್ಭಯಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ 1000 ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿ.ಸಿ.ಟಿವಿ ಕ್ಯಾಮರಾ ಅಳವಡಿಕೆ.
- ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ಇರುವ Fly bus ಸೇವೆ 7 ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಣೆ.
- ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡಗಳಲ್ಲಿನ ಭಾರಿ ವಾಹನ ಚಾಲಕರ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಸಿ.ಎಸ್.ಪಿ/ಟಿ.ಎಸ್.ಪಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಒಟ್ಟು 200 ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಭಾರಿ ವಾಹನ ಚಾಲನಾ ತರಬೇತಿ; ತರಬೇತಿ ನಂತರ ಈ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸರಕು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ವಾಹನ ಖರೀದಿಗೆ ಶೇ.4ರ ಬಡ್ಡಿದರದಲ್ಲಿ 15 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ; ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಬಡ್ಡಿ ಸಹಾಯಧನಕ್ಕಾಗಿ 2.50 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಡಿ.ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಟ್ರಕ್ ಟರ್ಮಿನಲ್ ಮುಖಾಂತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು:

- o ಮೈಸೂರಿನ ನಂಜನಗೂಡು ವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ 6.5 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 45 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಹಂತದ ಟ್ರಕ್ ಟರ್ಮಿನಲ್ ನಿರ್ಮಾಣ
- o ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಂಚಟಗೇರಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಹೊಂದಿರುವ 56.13 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ 110 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಟರ್ಮಿನಲ್/ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ ಪಾರ್ಕ್ ವೇರ್ಹೌಸ್ ನಿರ್ಮಾಣ
- O ಯಶವಂತಪುರ ಟ್ರಕ್ ಟರ್ಮಿನಲ್ ನಲ್ಲಿ 40 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಹಡಿ ವಾಹನ ನಿಲ್ದಾಣ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯ ಉನ್ನತೀಕರಣ
- o ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ 14 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 35 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಟ್ರಕ್ ಟರ್ಮಿನಲ್ ಮತ್ತು ಹೈವೇ ಅಮಿನಿಟೀಸ್ ನಿರ್ಮಾಣ.

ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳು

ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ

• 1ನೇ ಜುಲೈ 2017 ರಿಂದ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳು

- ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ವಾರ್ಷಿಕ ಗುರಿ 55,000 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿದ್ದು, ಈ ಗುರಿಗಿಂತ 2200 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ.
- 2018–19 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ರಾಜಸ್ವ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಗುರಿ 65,800 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು.

ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳು

• ಲಘು ವಿಮಾನಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ವೈಮಾನಿಕ ಇಂಧನದ ಮೇಲಿನ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಶೇ.28 ರಿಂದ ಶೇ.5 ಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆ. • ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯ್ದೆ, 2017 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿಗಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ವಹಿವಾಟು ಮಿತಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕೆಲವು ವರ್ಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿಧಿಸುವ ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯ ವಹಿವಾಟು ಮಿತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ 1976 ರ ಕರ್ನಾಟಕ ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯ್ದೆಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ.

ಅಬಕಾರಿ

- ಮದ್ಯದ 2 ರಿಂದ 18 ನೇ ಘೋಷಿತ ಬೆಲೆ ಸ್ಲ್ಯಾಬ್ಗಳ ಮೇಲಿನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕದ ದರ ಹಾಲಿ ಇರುವ ದರಗಳ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡ 8ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ
- 2018–19 ನೇ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 18,750 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ರಾಜಸ್ವ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಗುರಿ.

ಸಾರಿಗೆ

• 2018–19ನೇ ಸಾಲಿಗೆ 6600 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಗುರಿ.

ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ಮುದ್ರಾಂಕ

- 2018–19 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ 10,400 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ರಾಜಸ್ವ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಗುರಿ.
- ಇಲಾಖೆಯ ಪಾರಂಪರಿಕ/ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು "ಸುರಭಿ" (ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರಕ್ಷಣಾ ಅಭಿಲೇಖಗಳು) ಎಂಬ ನಾಮದಡಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ಡಿಜಿಟೈಸ್ ಮಾಡಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಡಲು ಕ್ರಮ.

2018-19ರ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು

• ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ, ಪದವಿ ಹಾಗೂ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಶುಲ್ಕ ವಿನಾಯಿತಿ; ಇದರಿಂದ 95 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 3.7 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ.

- ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು, ಈಗಿರುವ ಶಿಶು ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣ ಹಾಗೂ ತಾಯಿ ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸೇವೆಗಳ ಬಳಕೆ.
- ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 100 ಸಂಚಾರಿ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ / ಶಿಶುಪಾಲನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ (Creches) ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಇಲಾಖೆಯ 2503 ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕಿಯರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ಮೂಲಕ ಸ್ಕೂಟರ್ ಖರೀದಿಸಲು 50,000 ರೂ.ಗಳ ಬಡ್ಡಿ ರಹಿತ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಹಾಗೂ ಮಾಸಿಕ 1000 ರೂ.ಗಳ ಇಂಧನ ವೆಚ್ಚ ಸೌಲಭ್ಯ.
- ಹೆಚ್.ಐ.ವಿ / ಏಡ್ಸ್ ನಿಂದ ಬಾಧಿತರಾದ, ಕುಟುಂಬ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದಿಂದ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿತರಾದ ಮಹಿಳೆಯರ ಪೋಷಣೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ವಿಭಾಗೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ
- ಉದ್ಯೋಗಿನಿ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ವರ್ಗ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಾಲದ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳಿಂದ 3 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಗೆ, ಸಹಾಯಧನದ ಮೊತ್ತ ಸಾಲದ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.30ರಷ್ಟಕ್ಕೆ, ಕುಟುಂಬದ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ಮಿತಿ 1.5 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಯೋಮಿತಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದವರಿಗೂ 45 ವರ್ಷದಿಂದ 55 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಳ.
- ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ / ಸಮುದಾಯ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು / ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ವೆಲ್ಫ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ / ಶಾಲಾ / ಕಾಲೇಜು

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಲಿಂಗತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು 2 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಪೋರ್ಟಲ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಲು 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ.
- ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸಂದರ್ಶನ, ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಬರುವ ಯುವತಿಯರಿಗಾಗಿ ಟ್ರಾನ್ಸಿಟ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಪ್ರಾರಂಭ.
- ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು / ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ.
- ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಭೂರಹಿತ ದೇವದಾಸಿಯರಿಗೆ ಭೂ ಖರೀದಿ ಹಾಗೂ ಗಂಗಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ಆದ್ಯತೆ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಸಹಾಯಧನ ಸೌಲಭ್ಯ.
- ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಹುಡುಗ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ಹಾಲಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ 3 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಹುಡುಗಿ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯ ಹುಡುಗನನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ನೀಡುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ 5 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ. ಇದೇ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ, ದೇವದಾಸಿಯರ ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಗೂ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ.
- ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ಮೂಲಕ 15 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ (Start up) ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಯೋಜನೆ.
- ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಕಲ್ಯಾಣರ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ 5 ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಮಹಿಳಾ ವಸತಿ ಕಾಲೇಜುಗಳು, 10 ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥ ಮಹಿಳೆಯರ ವಸತಿನಿಲಯಗಳು, 4 ಬಿ.ಎಡ್. ಹಾಗೂ ಡಿ.ಎಡ್. ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ ಬಾಲಕಿಯರ ವಸತಿ ಸಹಿತ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರ (Resource Centre) ಪ್ರಾರಂಭ.

- 25 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ತಲಾ 25 ರಷ್ಟು ದಾಖಲಾತಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಳ; ಎಲ್ಲಾ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ/ನಂತರ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರವೇಶ
- ರಾಜ್ಯದ 5 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಹಿಳಾ ಕ್ರೀಡಾ ವಸತಿ ನಿಲಯ ಪ್ರಾರಂಭ.
- "ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಅನಿಲ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆ"ಯಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಂದಾಜು 30 ಲಕ್ಷ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ 1350 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಅನಿಲ ಸಂಪರ್ಕ, 2 ಬರ್ನರ್ ಉಳ್ಳ ಗ್ಯಾಸ್ ಸ್ಟೌವ್ ಮತ್ತು ಎರಡು ರೀಫಿಲ್ ವಿತರಣೆ
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಮಾಸಿಕ ಪಿಂಚಣಿ ಯೋಜನೆಗಳಾದ ನಿರ್ಗತಿಕ ವಿಧವಾ ವೇತನ, ಮನಸ್ವಿನಿ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಪಿಂಚಣಿ ಮೊತ್ತ 600 ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ.
- ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಕೋಡ್ಗೆ ಅಗತ್ಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಡ್ರೆಸ್ಸಿಂಗ್ ರೂಂಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಕ್ರಮ.
- ದೀರ್ಘ ಅವಧಿಯ ಹೆರಿಗೆ ರಜೆ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಸಂಗ ರಜೆಯಲ್ಲಿ ತೆರಳುವ ಐಟಿ ವಲಯದ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗಲು ಅವರ ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಜಾರಿಗೆ ಕ್ರಮ.
- ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ 5 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಶೇ. 25ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಳ
- ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರ್ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ "ನಿರ್ಭಯ ಕೇಂದ್ರ"ಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗಳನ್ನು ಒನ್ ಸ್ಟಾಪ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಸೆಂಟರ್ಗಳನ್ನಾಗಿ ಉನ್ನತೀಕರಣ; ಎಲ್ಲಾ

ಹೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆ ಹಾಗೂ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣ.

- ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡಗಳಲ್ಲಿನ ಭಾರಿ ವಾಹನ ಚಾಲಕರ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ 100 ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ 1000 ಮಹಿಳಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಲಘು ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ಚಾಲನಾ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- ಮಹಿಳೆಯ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ನಿರ್ಭಯಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ 1000 ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿ.ಸಿ.ಟಿವಿ ಕ್ಯಾಮರಾ ಅಳವಡಿಸಲಾಗುವುದು.
- ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಮಹಿಳಾ ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ 50,000 ರೂ.ಗಳವರೆಗೆ ಶೇ.2ರ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ / ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳಿಂದ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಸಾಲವನ್ನು 2018–19ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಶೂನ್ಯ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ವಿವಿಧ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅರ್ಜಿ ಶುಲ್ಕ ವಿನಾಯಿತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಮಹಿಳೆಯರು ಹಾಗೂ ವಿಕಲಚೇತನ ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ.

* * * * *

BUDGET HIGHLIGHTS 2018-19

BUDGET 2018-19 HIGHLIGHTS BUDGET OVERVIEW

- **Budget size (Consolidated fund)** Rs 2,09,181. crore. It is 12.12 % more than the Budge Estimate of Rs1,86,561 crore estimated for B.E. 2017-18.
- Total Receipts Rs.2,02,297 crore of which Rs.1,62,765 crore is Revenue Receipts, Rs.39,328 crore is Public Debt and Capital Receipts is Rs. 204 crore.
- Total Expenditure Rs.2,09,181 crore out of which Revenue Expenditure is Rs.1,62,637 crore and Capital Expenditure is Rs.35,458 crore. Repayment of loan is Rs.11,086 crore.

Agriculture

- Implementation of "Raitha Belaku" scheme to protect the interest of dryland farmers.; Direct transfer of Rs.5,000 per hectare subject to maximum of Rs.10,000. to each farmer growing rain-fed crops. Benefit to 70 lakh farmers at an annual expenditure of Rs.3,500 crore.
- Continuation of "Krushi Bhagya" scheme with allocation of Rs.600 crore.
- State grants of Rs.845 crore on behalf of farmers under "Raitha Suraksha Pradhana Mantri Fasal Bima Yojana".
- Target to increase Organic farming area to 1.5 lakh hectares in next three years on cluster model with a provision of Rs.50 crore during 2018-19.
- Grant of Rs.24 crore for the special programme to increase minor millets cultivation area to 60 thousand hectares.

- Rs.50 crore Special package for farmers growing groundnut in Pavagada, Sira and Madhugiri taluks of Tumakuru district and Molakalmuru and Chellakere taluks of Chitradurga district.
- Encouragement to undertake "Direct Seeded Rice" method of cultivation in irrigation achhucut areas for reduced cultivation expenses and to earn more profit in lesser time.
- Rs.20 crore subsidy on sugarcane harvesting machines with Central assistance through PPP model.
- Compensation to families of farmers and agriculture labourers on account of death due to snake bite during cultivation doubled to Rs.2 lakh.
- Compensation in cases of fire accidents caused to stacks of crop cuttings doubled to maximum of Rs.20,000.
- Establishment of new Agricultural Collage in Chamarajanagara district.
- Establishment of a new Agriculture Research Centre in Muddebihala of Vijayapura district.
- Establishment of Nanjundaswamy Research Chair at GKVK, Bengaluru at a cost of Rs.1 crore.

Horticulture

- Priority under Central sponsored and State sector schemes to grow exotic fruits.
- Grant of Rs.10 crore for Integrated Pest and Nutrient management covering 1 lakh hectares of horticulture area.

- Promotion of Hydroponics technology for growing various leafy-vegetables in urban and peri-urban areas.
- Rejuvenation of Coconut gardens through Integrated Management System in the next 5 years in the interest of coconut growers.

Animal Husbandry

- Encouragement to sheep and goat rearing through financial assistance from National Co-operative Development Corporation (N.C.D.C.). Establishment of 25,000 sheep and goat rearing units. Government guarantee for Rs.187.50 crore loan to be given by N.C.D.C.
- Formulation of "State Fodder Security Policy" for the next 5 years and implementation through PPP model.
- Grant of Rs.4 crore for procurement of temporary tents, iron wire fencing and other inputs to provide protection to migratory shepherds and sheep.
- Establishment of Skin Processing and Tanning Centre at a cost of Rs.2 crore for value addition.
- Establishment of Disease Diagnostic Laboratories in in Gadag, Koppal, Vijayapur, Raichur and Dharwad districts with a grant of Rs.3 crore.
- Rs.7.5 crore for modernization of 75 sheet/goat markets.
- Incentive of Rs.55 crore to the staff of 14,000 Milk Producer's Co-operative Societies on the basis of quality milk collection at 20 paise per litre.
- Waiver off medium term loan upto Rs.50,000 availed by shepherds for sheep and goat rearing upto the end

of 31.12.2017, to benefit 12,205 shepherds to the extent of Rs.52 crore.

Sericulture

- Development of Sericulture Tourism (Seri Tourism) on the Bengaluru - Mysore corridor in collaboration with the Central Silk Board; Establishment of an international level "live museum" in the sericulture area of Channapatna.
- Development of "silk museum" at Karnataka State Silk Research and Development Institute, Talghattapura.
- Development of mulberry tree cultivation and action for bivoltine silk worm farming by constructing silk worm rearing shed at low cost for the benefit of Soliga tribe in the land available under the jurisdiction of the department at Biligiri Ranga hill area.

Fisheries

- Allocation of grant of Rs.2.50 crore to provide 35 mm square meshed nets in cod end free of cost for the fish wealth of the sea by preventing the fishing of juvenile fish.
- Allocation of grant of Rs.1 crore to establish 10 cold storage units in the State under "Mathsya Jopasane Yojane", for the fish sellers to preserve the unsold fisheries at cold storage units in the fish markets.
- Reduction of rate of interest from 2% to zero for the loan being given from commercial/rural regional banks upto Rs.50,000 to women fishermen to take up fishing activities.
- Allocation of grant of Rs.1 crore to undertake a preliminary study to construct outer harbor in Murudeshwara of Uttara Kannada District.

Co-operation

- Waiver off the loan of upto one lakh rupees taken by a farmer member from a primary agricultural credit cooperative society on his death.
- Subsidy of Rs.5 crore each to commemorate the centenary year of Karnataka Central Co-operative

- Bank, Dharwad and District Co-operative Bank, Bijapur for the construction of a building.
- Establishment of quality analysis laboratories for pulses, oil seeds and food grains at a cost of Rs.2.5 crore in 25 selected Agricultural Produce Marketing Committees in order to get more price for the produce of farmers.
- To provide housing under various housing schemes of the Government for 1,000 homeless hamalis out of more than 25,000 hamalis working in the agricultural marketing committees of the State.

Water Resources

- Approved Projects to be implemented during 2018-19 at an estimated cost of Rs.2,276.81 crore.
  - O Modernization of canals of Karanja Project of Bidar district at an expenditure of Rs.482 crore.
  - O Tank filling projects to fill 17 tanks in Rannebennur, Byadagi and Hirekerura taluk by lifting water from Kumadwathi river at an expenditure of Rs.79.80 crore.
  - O Modernisation of right bank canal and canal network of Mullamari lower bank project at an expenditure of Rs.117 crore.
  - O Modernization of Hemavati left bank canal (Sahukar Chennaiah canal) chain from 72.26 km to 214.30 km at an expenditure of Rs.809.58 crore.
  - O Works to fill 25 tanks of the Channarayapatna taluk from Amanikere of the said taluk to provide drinking water at an expenditure of Rs.70 crore.
  - O Kulahalli-Hunnur lift irrigation project to stabilize total of 9,164 hectare irrigated area of Kulahalli-Hunnur and surrounding villages of Jamakandi taluk affected under

- Ghataprabha left bank canal at an expenditure of Rs.73.75 crore.
- O Greater plan for development works of Kudala Sangama and Chikkasangama kshetra at an expenditure of Rs.94.68 crore.
- O Extension of Herakal (South) lift irrigation project to provide irrigation facility to 6,100 hectare area of Bilagi constituency of Badami taluk at an expenditure of Rs.238 crore.
- O Thimmapura lift irrigation project to provide water to affected atchcut area of last part of the distribution canal 56 of Tungabhadra left bank canal of Sindanur taluk at an expenditure of Rs.92 crore.
- O Guddadamadapura lift irrigation project to fill water to 13 tanks of Hirekerura taluk of Haveri district by lifting water from Tungabhadra river at an expenditure of Rs.23 crore.
- O Project for providing water to the affected achehout areas of Gundal reservoir and to fill drinking water to two tanks of Kollegala taluk by lifting water from Kaveri river near Saragur village of Kollegala taluk at an expenditure of Rs.129 crore.
- O Water filling project to 39 tanks for providing drinking water by lifting water from Kabini river near Ibbajala village at an expenditure of Rs.68 crore.
- Extension of Budihal-Peerapura lift irrigation project to provide irrigation facility to additional achichcut area of Shahapura and Surapura taluks of Yadagiri district.
- Extension of Nandavadagi lift irrigation project to provide irrigation facility to additional atchcut area of Hunagunda taluk of Bagalkot district under.

- Salapura lift irrigation project to release water to 46 tanks of Ramadurga taluk of Belagavi district from Ghataprabha river at a cost of Rs.540 crore.
- Sasalatti lift irrigation project of Bagalkot district at a cost of Rs.140 crore.
- Sattigeri lift irrigation project of Belagavi district at a cost of Rs.210 crore.
- Project to fill 17 tanks of Athani taluk in Belagavi district by lifting water from Krishna river near Jhanjaravada village at a cost of Rs.137 crore.
- Project to fill Mantur tank of Mudhol taluk of Bagalkot district at a cost of Rs.50 crore.
- Gutti Basavanna lift irrigation project of Gokak taluk for providing supply of drinking water and irrigation of left out atchcut area of Markandeya canal with a provision of Rs.250 crore.
- Lift irrigation project to fill water to 40 tanks around Konanur from Konanur village tank of Arakalagud taluk at a cost of Rs.30 crore.
- Rejuvenation of Channapattana tank, Satyamangala tank, Hunasikere tank adjoining to Hassan city and tank filling project from Handinakere to Satyamangala tank at a cost of Rs.20 crore.
- Modernization of Narayanpura right bank canal from 0.00 km to 95.00 km of Upper Krishna Project Stage-2 at a cost of Rs.750 crore.
- A feasibility study will be taken up for construction of balancing reservoir through flood flow canal near Navile as an alternative to overcome storage capacity deficit in the Tungabhadra reservoir and detailed project report will be prepared.
- Tank filling scheme for 46 tanks of Jagalur taluk from Tungabhadra river at a cost of Rs.250 crore.
- Tank filling scheme for 33 tanks of Bharamasagara Hobali in Chitradurga taluk from Tungabhadra river at a cost of Rs.250 crore.

- Tank filling scheme to fill tanks of Bethuru, Maganalli, Rampura, Megalageri and Kadaji villages of Davangere taluk from Tungabhadra river with a cost of Rs.135 crore.
- Galagali-Mareguddi lift irrigation scheme in Jamakandi taluk at a cost of Rs.100 crore.

Minor Irrigation

- In the 43 taluks in the State which are classified as over-utilisation of water taluks, allocation of Rs.50 crore for improvement of underground water.
- Rs.100 crore for revival of 183 lift irrigation projects which are temporarily stopped.
- Under Pashchima Vahini scheme, a vented dam to prevent salt water entering into the Netravathi river will be constructed at Harekala in Managaluru taluk to provide drinking water and irrigation facilities at a cost of Rs.174 crore.
- 30 lakes of Hosakote taluk to be filled up with water from K.R.Puram Treatment Plant at a cost of Rs.100 crore

Forest, Environment & Ecology

- Rs.10 crore for conservation of rivers by undertaking massive tree plantation over a width of 1 Km on either side of rivers.
- Establishment of Small Timber Depots at taluk or district centres to remove hurdles in the sale of timber grown by the farmers and to establish organised markets. Auction of trees grown by the farmers by Forest Department in collaboration with APMC. Rs.5 crore allocation for this purpose.
- A monthly pension of Rs.2,000, for a period of 5 years, will be given along with the ex-gratia of Rs.5 lakh being given to the family of a person killed by wild animals.
- To contain ever increasing air pollution in the State, establishment of 42 Continuous Air Quality Monitoring

Stations at a cost of Rs. 96 crore in all districts of the state.

Primary & Secondary Education

- 100 integrated "Karnataka Public Schools" will be opened at Rs.5 lakh per school with a total expenditure of Rs.5 crore to provide quality education under one roof in Government schools. Opening of Bharat Scouts and Guides Units in these schools.
- Installation of CCTV cameras at Government Primary and Secondary Schools for safety of children in a phased manner.
- In commemoration with the centenary of State Central libraries, upgradation of district, city and taluk libraries as digital libraries. For the first time, digital library facility for the benefit of 10 lakh students studying in Government High Schools and P.U. Colleges; Rs.5 crore.
- "Best S.D.M.C." award in each taluk to the best performing School Development and Management Committee at Government Primary and High schools.
- 100 Primary and High schools which have completed 100 years will be treated as "Heritage Schools" and renovated.
- Formation of Science Clubs at all High schools and Pre-University colleges and establishment of Mobile Science Laboratories in all districts in collaboration with Agasthya Foundation with an expenditure of Rs.7.5 crore.

Higher Education

- A grant of Rs.2 crore to establish "BASAVA STUDY CENTRE" at Mysore University Campus.
- A grant of one crore rupees each for establishing post graduate centre at Chikkamagaluru under Kuvempu University and a post graduate centre at Jamakhandi of Bagalkote under Rani Channamma University.
- An exemption from payment of full fees to all girl students taking admission in Government Pre-

University, Degree and Post Graduation courses; 3.7 lakh number of students benefitted at a cost of Rs.95 crore.

• Establishment of a Konkani Study Chair at Karnataka University, Dharwad at a cost of Rs.1 crore.

Health & Family Welfare

- Implementation of "Arogya Karnataka Yojane" (Universal Health Coverage) in 2018 to make available primary and specific secondary and tertiary treatment to all people of the State.
- Setting up of 571 Health and Wellness Centers by upgrading the existing Sub-Centers for every 5000 population to provide high quality comprehensive primary health care services.
- Treatment, by using specific technology for the early detection of non-epidemic diseases in the primary health care stage itself, without burdening the Government and patients.
- Certification of all major district and taluka hospitals under NABH; Action to enhance public accountability to display the number of out-patients, in-patients, child births in the public domain daily.
- Setting up of "State Health Council" for recommending on health sector policy and programme options to the government, keeping an oversight on performance and effectiveness of public health institutions and overseeing effective implementation of Karnataka Private Medical Establishment Act.
- Action to reorient the mental health care programme as per Mental Healthcare Act, 2017.

Medical Education

- Construction of 1,000 bedded additional ward in Bangalore Medical College and Research Institute.
- A grant of Rs.90 crore for construction of hospitals in medical colleges of Gadag, Koppal and Chamarajanagar.

- A Cardio Vascular treatment facility at a cost of Rs.7.81 crore at Shimoga Super Speciality Hospital.
- PET CT Scan facility at an estimated cost of Rs.15 crore at Kidwai Cancer Institute, Bengaluru.
- Construction of a new building at Nursing College Mysuru at a cost of Rs.30 crore.
- Cardio Vascular treatment units with cathlab facility at Bidar Medical Sciences Institute and Gadag Medical Sciences Institute with an estimated cost of Rs.15 crore each.
- Commencement of a Burns Ward at Kalaburagi Medical College with the grants from Hyderabad-Karnataka Development Region.
- Establishment of a Cancer treatment unit at an estimated cost of Rs.15 crore each in Hassan, Mysuru and Karwar.
- Upgradation of the facilities in the nursing schools and colleges coming under the Medical Education Department at an estimated cost of Rs.30 crore.

Women & Child Development

- Commencement of 250 new Anganwadi Centers in urban areas at a cost of Rs. 17.50 crore.
- Rs.10 crore grant to set up 100 mobile Anganwadi Centers/Crèches in areas of working of construction labourers to take care of their children.
- A separate directorate of child protection to implement child protection schemes effectively.
- Interest free loan to 2,503 supervisors through Karnataka Women Development Corporation and Rs.1,000 per month for fuel expenses.
- Conducting a survey to measure nutrition level of the children of Anganwadis in the State.
- Upgradation of 1,000 buildings of Anganwadis under Scheduled Caste Sub Plan and Tribal Sub Plan at accost of Rs.20 crore.

- Rs.1 crore grant to NGOs at divisional level to establish Ashraya Centre to provide care and protection to HIV/AIDS infected women who are neglected by their families and societies.
- Rs.1 crore grant for coaching/training in English, Law, Sports, Fine Arts, preparation for Competitive Examinations and complementary training for Skill Development required for livelihood to children residing in Juvenile Homes and Observation Homes.
- Rs.3 crore grants to convert Juvenile Courts functioning in selected 10 districts into child friendly courts.
- Increase of limit of loan from 1 lakh to 3 lakh, subsidy at 30% of the loan amount, income limit of the family to Rs.1.5 lakh under "Udhyogini Scheme" for special category and general category women and age limit for all categories increased from 45 to 55 years.
- Increase of monthly pension by Rs.200 to differently abled persons with more than 75% disability and Rs.100 to the differently abled persons with less than 75% disability. 8.46 lakh beneficiaries.
- A grant of Rs.1.80 crore for each of the four revenue divisions to establish professional training centre on experimental basis to train the mentally challenged adults and to engage them in professional activities.
- 4% of reservation in group A and B posts to persons having disability as per the Rights of Persons With Disabilities Act, 2016. Facilities for the differently abled persons as per the Rights of Persons With Disabilities Act, 2016:
  - Depending on the proportion of disability, due priority to women and 5% reservation in all schemes and developmental programs, distribution of agricultural land and housing.
  - ii. Depending on the proportion of disability, due priority to women and further 5% reservation in poverty alleviation and developmental schemes.

- iii. 5% reservation in allotment of land with concessional rate to encourage the commencement of lodging for, profession, trade, business, employment, entertainment centers and manufacturing centers if the land is used for these purposes.
- Rs.2 crore grants to build a positive mindset about women, safe atmosphere for women and spread awareness about gender amongst Government employees/Community Policing Volunteers/Resident Welfare Association, students of schools and colleges, especially to boys.
- A grant of Rs.1 crore to commence a comprehensive information resources portal for women to communicate essential information.
- Commencing of transit hostels for women coming to Bengaluru for the purposes of interview for employment, entrance examination etc.
- Preference in public procurements for Self Help Groups/Representative of Women Entrepreneurs.

Social Welfare

- Reservation of 25% seats for Backward Classes and Minority Students in SC/ST Post-matric Hostels to develop secular and competitive spirit among college students.
- Enhancement of unit cost under Land Purchase Scheme to Rs.20 lakh in Bangalore Urban, Bangalore Rural, Chikkaballapura and Ramanagar Districts.
- Priority in sanctioning loan and subsidy under Land Purchase and Ganga Kalyana schemes to landless Devadasis identified by Women and Child Development Department.
- Subsidy in the form of share capital for 100 eligible SC/ST Co-operative societies at 50% of share capital paid by members or a maximum of Rs.10 lakh at an expenditure of Rs.5 crore.

- Enhancement of one time financial assistance to Rs.2 lakh for students admitted in National Institutions such as IIT / IIMA / IISc / NIT etc.
- Enhancement of incentive amount to Rs.3 lakh for a scheduled caste boy marrying a girl from another caste and Rs.5 lakh for a scheduled caste girl marrying a boy from another caste. In the same model, enhancement of incentive for the marriage of children of Devadasis.
- Special pre-examination coaching to 100 boys and 100 girls in Bengaluru, For students of SC/ST Hostel / Residential school, who have secured first class and above in SSLC examination, to encourage them to secure admission in National level Medical / Technical education institutions.
- Loan and subsidy on priority to 680 manual scavengers identified in rural and urban for land purchase and under Ganga Kalyana scheme.
- Nomination of a person from pourakarmika community as a member in BBMP / Corporations / City Municipal Council / Town Municipal Councils.
- Farm equipments and irrigation facility to forest dependent Adivasis to develop the land sanctioned under the Forest Rights Act.
- Encouragement to Soliga, Jenu Kuruba and other tribes living in forest / forest border areas for cultivation of coffee plantation in the land sanctioned under Forest Rights Act.
- Establishment of Sri Maharshi Valmiki Study and Research Institute at Devanahalli of Bengaluru Rural District.
- Construction of Memorials in the name of veteran political leaders Sri Mallikarjunaswamy,Sri K. Prabhakar and Sri K.H. Ranganath at an expenditure of Rs.1 crore each.
- Special grants for educational and economic development of nomadic / semi-nomadic/micro

- communities like dakkaliga, sudugadusidda identified in scheduled caste/scheduled tribe.
- Enhancement of limit to Rs.1 crore for SC/ST contractors for the contract works under the KTPP Act.
- Establishment of Memorial at Hampi in memory of Mathanga Maharshi at a cost of Rs.1 crore.
- Construction of a building by name "Dr. B.R. Ambedkar Spoorthi Bhavana" at a cost of Rs.25 crore near Vikasa Soudha for Social Welfare Department.
- Waiving off loans of all BPL families by Karnataka Khadi Board.
- Establishment of EDP Training/Information Center by Commerce and Industry Department to encourage SC/ST people to become entrepreneurs.
- Diet charge for Ashrama School pre-matric and post matric students fixed at Rs. 1,300, Rs.1,500 and Rs.1,600 respectively.
- Grant of Rs.300 crore for the comprehensive development of Soliga, Jenukuruba, Kadukuruba, Iruliga, Koraga, Erava, Hasalaru, Hakkipikki, Siddhi and other communities.
- Construction of Adivasi Samudaya Bhavana in Hunasur and H.D. Kote at a cost of Rs.1 crore.
- Implementation of Gangakalyana and self-employment and other schemes by the Karnataka Thanda Development Corporation for comprehensive development of the Banjara community.

Backward Classes Department

- Various development works will be taken up at Sangolli and Nandagada, the native place and the place of martyrdom of freedom fighter Sangolli Rayanna respectively with allocation of Rs.267 crore.
- Enhancement of monthly food charges by Rs.100 per student for post-matric and pre-matric students and fixed at Rs.1,500 and Rs.1,600 respectively.

- 'Suchi Sambhrama' Kits offered for pre-matric students will be extended to the post-matric hostel students also.
- Enhancement of food charges from Rs.700 to Rs.800 for the students of private aided orphanages.
- Under Vidyasiri scheme, increase in number of beneficiaries to 1 lakh.
- Enhancement of creamy layer income limit from Rs.6 lakh to Rs.8 lakh for availing reservation for Backward Classes.
- 150 Backward Class students to be sent for higher education at foreign universities.
- Special coaching for 2,000 candidates to appear for I.A.S., K.A.S., Banking, etc. competitive examinations through prestigious training institutes.
- Free Pre-examination coaching from prestigious institutes for JEE, NEET, GATE, GMAT to backward class students to get admission in higher educational institutions.
- Enhancement of monthly scholarship/Fellowship to Rs.10,000 for backward class students engaged in full time Ph.D. work.
- Removal of creamy layer income limit in allotment of industrial sheds and subsidy scheme of K.I.A.D.B. and K.S.S.I.D.C., for the small and tiny entrepreneurs of Backward Class Category-1, Category-2A and Category-2B.
- Re-organisation of D.Devaraj Urs Backward Class Development Corporation.
- Rs.5 lakh each for the improvement of infrastructure facilities of private hostels run by Backward Class Organisations.
- Allotment of Rs.100 crore for the economic development of Backward Class communities of Savitha Samaja, Thigala, Madivala and Kumbara.

- Provision of Rs.10 lakh loan at 6% interest for the self employment of Backward Class unemployed graduates.
- Provision of Rs.100 crore for the overall development of most backward Budbudke, Golla, Helava, Gondali, Jogi, Shikkalgar, Pitchaguntala, Dombidasa, etc. Nomadic/Semi Nomadic Tribes.

Minorities Welfare, Haj & Wakf

- A new scheme to provide loan and subsidy under the Professional Incentive Scheme of Minority Development Corporation in collaboration with banks at a cost of Rs.30 crore.
- Allocation of Rs. 200 crore for the development and various programmes for the Christian Community.
- Allocation of Rs. 10 crore for the construction of Samudaya Bhavan at Darul-Ulum Sabeel Ur Rashad, Arabic College campus, Bengaluru.
- Various programmes for comprehensive development of Jain, Parsi and Sikh communities at a cost of Rs.80 crore.
- Establishment of Diversity and Minority Study Chair at Bengaluru Central University (Central College).
- Cash incentives for securing highest marks by students staying in minority hostels/residential schools and talent awards for the residential schools/colleges securing good results.
- Implementation of Start-up Loan Facility scheme for women at a cost of Rs.15 crore through Minority Development Corporation.
- Modernisation of Madarasas at a cost of Rs.15 crore for providing formal education and improvement of basic infrastructure.
- Rs.20 crore will be provided to Corpus Fund of Karnataka State Wakf Parishat for taking up various development work during 2018-19.
- Opening of 25 new Morarji Desai Residential Schools,
   5 pre-matric Women Hostels, 2 Model Residential

- Schools, 25 student hostels, 10 working women hostels, 4 B.Ed. and D.Ed. English medium, girls Residential Colleges and Resource Centre.
- Opening of student hostels/Model/Aadarsha school/Residential colleges at 25 places where own buildings are constructed under M.S.D.P plan.
- Enhancement of admission strength of 25 post-matric hostels by 25 seats each. Mutual admission at all pre and post-matric girls hostels. 5 pre-matric boys hostels will be upgraded.
- Commerce Department will be opened at 5 preuniversity colleges. The admission strength of 10 Morarji Desai Residential schools will be enhanced from 50 to 60.
- Enhancement of family annual income limit to Rs.2.50 lakh for admission to residential schools.
- Compensation to students of Minority hostels and residential schools/ colleges in case of accidents on the lines of KREIS.
- Enhancement of monthly food charges by Rs.100 per student at all Government pre-matric, post-matric residential schools/colleges. Enhancement of monthly food charges from Rs.750 to Rs.800 at private aided orphanages/hostels.
- Cash incentives to 2,000 students who secure highest marks in S.S.L.C. and II P.U.C examinations.
- Under the Study Kit scheme, Rs.25,000 to all the students studying in first year in medical and technical courses.
- Special cash incentives of Rs.25,000 to the students pursuing B.Ed. and D.Ed. courses.
- Under Vidyasiri scheme, enhancement of number of beneficiaries to 25,000 from the year 2018-19.
- Subsidy of Rs.2 crore to State level Nadaf/Pinjar Associations and a subsidy of Rs.2 crore to the Beary Welfare Association for educational and social development.

- A subsidy of Rs.3 crore to construct late Aziz Sait Memorial Samudaya Bhavan at Mysuru.
- Enhancement of monthly training allowance for law graduates to Rs.5,000.
- C.E.T. and NEET text books to P.U.C. students at Minority Welfare Department hostels.
- Free pre-examination coaching in JEE, NEET to students seeking admission to higher education institutes.
- Rs.15 crore for the protection and development of Wakf properties and highly sensitive Wakf properties falling under Indian Archaeological Survey and Karnataka Archaeological Survey.
- Development programmes at a cost of Rs.800 crore for providing basic infrastructure facilities in the areas predominantly inhabited by the minorities.

Housing

- Goal of construction of 20 lakh houses during the next 5 years in rural and urban areas.
- The scheme, Construction of Multi-storey Building currently introduced in Bengaluru will be extended to all the urban areas of the State under the name "Chief Minister's Urban Housing Scheme".
- Steps to reserve 2,000 acres in Bruhat Bengaluru Mahanagara Palike, 500 acres in Mahanagara Palikes, 250 acres in city/town areas and 100 acres of land in other town areas for implementing housing programs in urban areas.
- Development of slums in the Corporation areas by providing Transfer of Development Rights (TDR) and additional Floor Area Ratio (FAR) with private partnership.

Labour

 In the context of coming into force of the Building and Other Construction Workers (Regulation of Employment and Conditions of Service) Act, 1996 with effect from March 1st, celebration of "Karmika"

- Sammana Dina" at District and State levels on March 1st; Institution of "Karmikara Sammana Prashasthi" for special achievements of workers in the unorganized sectors.
- A scheme to implement at a cost of Rs.25 crore under "Ambedkar Karmika Sahaya Hastha scheme", issuance of smart cards alongwith contributory provident fund pension scheme to unorganized labourers such as washer men, Barbers, Gold Smiths, Iron Smiths, Potters and Kiln workers.

Skill Development, Entrepreneurship and Livelihood

- Through Skill Development, Entrepreneurship and Livelihood department, training to 2.50 lakh people through vocational training institutes.
- Extension of Disha scheme to all districts to train probable entrepreneurs; training to 1 lakh persons at a cost of Rs. 2 crore.
- Emphasis to digital learning; computer lab facility under Public-Private Partnership in 120 Government ITIs at a cost of Rs. 10 crore.
- Action to provide necessary training and encouragement to the State youth to have employment and livelihood outside the country and to make Karnataka a foreign employment preferred state.

Kannada & Culture

- Development of Mahakavi Kuvempu's Mysore residence 'Udaya Ravi' as a national poet monument.
- Implementation of 'Janapada Samskruthika Bharatha'(Folk Cultural India) programme to introduce rural folklore and cultural arts of the country to the people of Karnataka and to introduce Kannada folklore to the entire Country.
- To organize "Pustaka Jatha" programme in association with Karnataka State Road Transport Corporation at a cost of Rs.1.5 crore.
- Enhancement of grants provided to different Academies.

- Developmental programmes at a cost of Rs.50 crore through Border Area Development Authority.
- Establishment of a new study centre for comprehensive study of Daasa Sahithya.
- Fellowships to the students working in the field of Kannada software development and Kannada software research.
- Organization of a literary-cultural programme called "Kattuvevu Naavu Hosa Naadondannu...." to commemorate the centenary of Sri Gopalakrishna Adiga, the doyen of Kannada Navodaya Literature.
- Establishment of Professional theatre centre at Davanagere.

Youth Empowerment & Sports

- Commencement of well equipped separate women hostel with all types of facilities in 5 districts of the state.
- Organization of Sports Meet in stages on the occasion of "Nadahabba Dasara"; grant of Rs.7 crore to organize the state level Sports Meet as 'Dasara-CM cup' during Dasara celebrations in Mysore.
- Starting of a 'Youth helpline' to provide education and employment related information to the youth.
- Establishment of 'Karnataka Sports University' under Public-Private Partnership.
- Construction of modern sport facilities at Devanahalli, HSR Layout, Tavarekere and Varturu at a cost of Rs.20 crore.
- Organization of 'Karnataka Wrestling Festival' to encourage rural mud wrestling sport.
- Outdoor gym facilities in all district headquarters.

Food, Civil Supplies & Consumer Affairs

- Enhancement of profit margin to Rs.100 per quintal to the retail ration distributors.
- Under "Mukhyamantri Anila Bhagya Yojana", free gas connection with twin burners stove and two refills to

30 lakh beneficiaries with an expenditure of Rs.1,350 crore

Rural Development and Panchayat Raj

- Implementation of Aqua Culture Programme in the individual and community ponds already built by beneficiaries, through "Neeli Kranthi" scheme under Mahatma Gandhi NREGA scheme.
- Digitisation of records and documents of Gram Panchayats on pilot basis at a cost of Rs.5 crore.
- Establishment of Grievances Redressal Authority at each Zilla Panchayat.
- Establishment of 8 separate quality control subdivisions, one each for 8 circles in the Department of Panchayat Raj Engineering to protect the quality of management and development of rural roads.
- Establishment of Satellite Signal Receiving Centres at all Grama Panchayats for capacity building of the members of Panchayat Raj Institutions.

Planning & Area Development

- Rs.70 crore, Rs. 55 crore and Rs. 25 crore grant to Malnad Development Board, Bayaluseeme Development Board and Karavali Area Development Board respectively.
- Grant of Rs.600 crore for Legislators Local Area Development Programme.
- Grant of Rs. 3000 under Special Development Plan to improve the Human Development Index in all 114 backward taluks; Commencement of school, colleges and hospitals as per the requirements.
- Implementation of works amounting to Rs.1500 crore through the Hyderabad Karnataka Regional Development Board.
- Establishment of Karnataka Information Centre to get information relating to physical and economic progress data of each department and to analyse interdepartmental data to strengthen cooperation.

Urban Development

- For the comprehensive development of Bengaluru City preparatory works relating to the action plans at an expenditure of Rs.2,500 crore.
  - O White topping of all arterial roads and subarterial roads.
  - O Initially Development of 40 lakes by Palike.
  - O Comprehensive development of 100 km length Palike.
  - O Construction of grade separator in eight major junctions to reduce vehicle traffic density.
  - O Development of 150 km of major water drains.
  - O Development of 250 km length of footpaths of different roads for the safety of pedestrians.
  - O Development of roads in 110 villages recently included to the corporation limit.
  - O Development of 14 roads providing alternative connectivity to ITPL.
  - O Construction of N.A.L –Wind tunnel road in lieu of property given by H.A.L. as per the agreement in relation to Signal-free corridor project on Old Airport road.
- Inclusion of Bengaluru city under Smart City Project. Action plan by constituting Special Purpose Vehicle (SPV) with a Central grant and State's share of Rs.500 crore each; Development of 25 major roads on Tender Sure model under area, rejuvenation of historical K.R. Market commercial center, Composite Traffic Center in Shivajinagar, development of Cubbon park, development of Swathantrapalya area, development of Ulsoor lake and Sankey tank, modernization of K.C. General Hospital.
- Construction of multistoried parking on PPP model at Gandhibazar, near Sukhsagar Hotel in Gandhinagar,

- near Koramangala 4th stage, near Jayanagara Complex and in Corporation head office premises.
- Automated online software will be developed to provide hassle-free citizen services like Property tax extract (Khatha), approval to building plan, water and electricity connection, permission for road cutting etc., in all urban local bodies limits of the State including BBMP; use of this will be made mandatory.

Bengaluru Metro Rail Corporation Limited

• Action to prepare a detailed project report for 105.55 km length line under 'Bengaluru Metro Phase-3'.

Karnataka Urban Water Supply and Drainage Board

- It is proposed to takeup Water Supply Information System in 10 ULBs at a cost of Rs.25 crore
- A pilot project in Belagavi City water supply under PPP to improve the performance efficiency of pump sets.
- It is proposed to provide water supply to all individual households in all cities.

Karnataka Urban Infrastructure Development & Finance Corporation Ltd.

• Setting up of "Power generating plants out of solid waste" in 4 divisions of the State, to reduce the escalating problem of solid waste management through Public-Private Participation Model.

Directorate of Municipal Administration:

- Formulation of a scheme to replace existing conventional street lights with LED for conservation of electricity in all smart city / urban local bodies of Karnataka, covering City Corporations and City Municipal Councils in the first phase and all Town Municipal Councils and Town Panchayats in second phase.
- First phase of implementation of Faecal Sludge and Septage Management (SFSSM) Policy, during 2018-19 in 50 cities not having underground drainage facility.
- Waste water reuse scheme on a pilot basis in 10 cities.

 Establishment monitoring cell in the Directorate of Municipal Administration level to reduce unaccounted leakage of water in urban local bodies and targeting 5% reduction in present leakage in all cities of AMRUT Abhiyan during 2018-19

Directorate of Urban Land Transport

- Decision to start Special Purpose Vehicle (SPV) for Bengaluru sub-urban rail project jointly with the Railway Ministry. Sanction of 349 crore equity to implement Phase-1 at planned expenditure of Rs.1,745 crore.
- Improvement of pedestrian path and development of cycling infrastructure in tier-2 cities at a cost of Rs.25 crore.
- Implementation of Reformed Information and Traffic Management System in important areas of Bengaluru with assistance from the Government of Japan.

Revenue Department

- A system, "E-Kshana" launched to issue caste, income and residence certificate online and over the counter immediately; Extension of the same in all areas of the State including urban areas.
- Development of the following 5 mobile apps by the Survey department:-
- To obtain Citizen Services of the Department "Samyojane"
- To obtain survey number and map of spot where citizen stands "Dishank".
- The works of Phodi all, Survey & 11-E will be done by issuance of digital sketches "Samikshe".
- To collect Aadhaar numbers of publics "Aadhaar Sangrahane"
- To know the guidance value of any immovable property "Moulya".
- Implementation of 'Land Titling' scheme in 3 taluks on pilot basis to overcome the problems of the credibility of ownership of land as recorded in Pahani, which

- enables to use RTC as an absolute record of ownership.
- Conversion of unrecorded 1568 habitations in Government lands also as revenue villages and action to issue ownership to all the inhabitants.
- Action to make 2500 villages as phodi free in 2018-19.
- Enhancement of pension amount being given under Social Security Monthly Pension Schemes viz., Old Age Pension, Destitute Widow Pension, Sandhya Suraksha, Manaswini and Mytri to Rs.600/; By this, 48 lakh beneficiaries will be benefitted with an additional expenditure of Rs.576 crore.
- Grant of Rs.10 crore for the purchase of lands for burial grounds, wherever necessary.
- Action to frame rules to lease upto 10 acres of long time unauthorized cultivation of coffee in Government lands.
- Grant of Rs.3 crore to integrate GIS database of BBMP with 'KAVERI' software in order to prevent undervaluation of immovable properties.
- Grant of Rs.20 crore for payment of Varshashana (Annuity) to the 4110 eligible Hindu Religious Institutions affected by the Karnataka Land Reforms Act, 1961, which is on par with the Tastik amount of Rs.48,000/- per year, payable as per the Inam Abolition Act.
- Construction of a well equipped guest house at Tirumala with an expenditure of Rs.20 crore.

Energy

- Reimbursement of electricity consumption expenses of 7 hours per day to consumers in respect of private HT and LT Community Lift Irrigation units of cooperative societies of members with a capacity of 10 HP and less, during 2018-19.
- Establishment of 35 power sub-stations to strengthen the transmission network.

Public Works, Ports and Inland Water Transport

- Proposed development of 2,722 km length of State Highway under KSHDP-IV at an estimated cost of Rs.3,480 crore and preparation of a detailed project report in 2018-19.
- A grant of Rs.150 crore for Road Safety Works under various schemes of the department to reduce road accidents.
- Steps to complete construction of five roads of 300 km being undertaken by KRDCL with the assistance of World Bank.
- Preparation of "Annual Work Programme" on priority on the data of conditions of roads collected using state of the art equipment and maintenance of road works on priority.
- Action to geo-tagging and capturing in GIS the details of roads, bridges and buildings and also the works under progress under the department.
- Demolishing the front part of Karnataka Bhavan-1, New Delhi and construction of new Bhavan in the next two years at cost of Rs.30 crore.
- Construction of multi level car parking near M.S Building, Bengaluru at a cost of Rs.20 crore.
- The bituminization and development of selected stretches on Madikeri – Talakaveri Road at a cost of Rs.10 crore.
- Construction of a road from Basavanna Temple going through Kukkenahalli and Mathkuru joining Rajanukunte – Madhure as an alternate to road passing through Byatha village of Bengaluru North and Hesaraghatta Farm joining Rajanukunte – Madhure at a cost of 12 crore.
- Widening of road to four lanes at 11.20 to 17.00 km on Bidadi Harohalli road joining Harohalli at a cost of Rs.32 crore.

- Construction of a coastal berth of 250 meter length at a cost of Rs.61 crore and Breakwater of 425 meter at a cost of Rs.90 crore at Karwar Harbour.
- Construction of coastal berth of 300 meter at a cost of Rs.65 crore and dredging work to increase the depth by 7 meter at a cost of Rs.29 crore at Mangaluru Harbour.
- Construction of separate toilet and dressing room for women at all public buildings by amending the Public Works Code.

Infrastructure Development

- Keeping in view the progress made in industrial, social and economic sectors, formulation of a new Infrastructure Policy.
- Implementation of "Roll On and Roll Off" model, Multi Modal Logistic Park and Sea-Plane Services under Public-Private-Partnership model with a view to manage goods and passenger transport more efficiently and to quickly reduce the density of road traffic.
- Establishment of Railway Coach Factory in Kolar District; transfer of Land to Ministry of Railways.

Commerce & Industries

- Formulation of a Logistic Policy for better co-ordination between Seaport, Airport, National Highway, ICD, CFS, Warehouses etc., for seamless movement of goods from the production point to the consumers.
- Action to announce an Innovation Policy to encourage manufacturing start-ups.
- Development of a multi-modal logistic park in an area of 400 acres near Bengaluru and in an area of 50 acres at Hubli.
- Action to formulate a policy on labour intensive industries to encourage setting up of employment intensive industries in the State; Action to constitute a high powered committee to analyse the different

- aspects of the service sector and to formulate a new policy to encourage this sector based on the recommendations of this committee.
- Action to waive off penalty to be paid to the local bodies if principal property tax is paid is paid before September 2018 in a single installment, in cases where the property tax and penalty is required to be paid to the local bodies by industries situated in industrial area / townships
- Development of infrastructure facilities in Peenya Industrial Area through KSSIDC.
- Grant of Rs.5 crore to establish Learning Excellence Centre at a cost of Rs.23 crore in industry 4.0 technology in association with Confederation of Indian Industries during current year.
- Action to notify Rural Business Zones in 20 to 30 acres of barren/dry land, to create employment opportunities in rural areas by simplifying the procedures for purchase of land.
- A State Cluster Development programme to remove inadequacies of artisans and in micro, small and medium enterprises. Providing 50% of the project cost or maximum of Rs. 5 crore to set up common facility centers.
- Integrated programme for infrastructure, marketing and skill development on a cluster format for artisans/units/industries working on Geographical Indications (GI) related products.
- Development of 11 new industrial townships through Karnataka State Small Scale Industries Development Corporation in grade 2 and 3 cities.
- Providing 10% interest subsidy from the date of release of loan amount upto 5 years to all entrepreneurs of the State who take loan through KSFC to start micro and small scale manufacturing industries.
- Commencement of B.Sc (Sugar Technology) degree course newly at S.Nijalingappa Sugar Institute, Belagavi.

- Grant of Rs.5 crore with 50% subsidy to develop and encourage new sugarcane breeds.
- Increasing of rebate period to 365 days given to weavers.
- Action to declare a new textile policy for the development of textile and readymade garment sector.
- Establishment of Smart Handloom Center through National Institute of Design.
- Action to provide subsidy to install weigh bridges in the sand stockyard areas of sand mining licensees, to install M-sand manufacturing machinery and pay license fee by traditional quarrying societies in Mines and Geology department under Scheduled Caste Special Component Plan and Tribal Sub-plan.
- Auctioning of 8 new Iron ore blocks during the year 2018-19; action to explore mining of 30 mining licenses ending in 2020.
- Implementation of comprehensive infrastructure development project at a cost of Rs.900 crore during 2018-19, as a part of District Mineral Foundation.

Information Technology, Bio Technology and Science & Technology (IT, BT and S&T)

- To promote startups establishment of an Incubation Center in Kalaburagi in association with the Deshpande Foundation at a cost of Rs.5 crore.
- Establishment of Semiconductor fabless Accelerator Lab" (SFAL) to promote Hardware Equipment and Semi Conductor Chip Design and Development with the association of India Electronics and Semiconductor Association (IESA).
- Setting up of an Agri-Innovation Centre in association with the Centre for Cellular and Molecular Platforms (C-CAMP).
- Establishment of Karnataka Innovation Authority under the Chairmanship of Chief Minister to encourage innovations in different areas in the State

- Launching of new programs to encourage the development of the manufacturing sector, protection of intellectual property (IP) rights especially keeping in mind development institutions/entrepreneurs/ startups creation of an archive of patents so as to facilitate storing, corroborating and exchange of patents.
- Establishment of Centre for Excellence in Designs to promote the designs of entrepreneurs and design of products.
- Establishment of Legal innovation Framework in order to bring new and emerging technologies under the legal framework until appropriate law is enacted.
- Action to formulate distinct schemes to provide state of the art skill to continue in IT employment for women who have returned to duties after completion of maternity leave or study leave.
- Rs.1 crore grant to provide DST (Department of Science and Technology) Scholarship for research students of PHD in Science and Engineering.
- Establishment of a mini 3-D planetarium in Belagavi at a cost of Rs.3 crore.

E-Governance

- Action to upgrade SAKAALA 2.0 using modern e-governance tools like e-Sign, Digital Locker etc., and services will be made Faceless, Cashless and Paperless.
- Establishment of a Centre for Smart Governance to assist the departments in developing, re-designing/maintaining their e-Governance software to provide different citizen services.
- Action to continue the survey activities of crops by including all the farmers' land during 2018-19. Utilization of the data captured from these activities to provide various facilities to farmers.

- Implementation of Direct Benefit Transfer (DBT) of all the departments through Integrated Direct Benefit Transfer (DBT) platform.
- Implementation of an e-Attestation facility for attestation of documents of citizens.
- Rs.5 crore grant for establishment of Karnataka Open Data Initiative (K-ODI) system to provide open data/information to the public.
- Rs. 3 crore grant to formulate the scheme for use of big data in the year 2018 as per the recommendations of the Karnataka Jnana Ayoga.

Department of Personnel and Administrative Reforms

• Extension of facility of exemption of application fee to apply for various posts at Karnataka Public Service Commission to women and differently abled applicants.

Tourism

- For the first time, implementation of a Feature Film Tourism Policy.
- Construction of "Kalaburagi Kalavana" to reflect the art, culture and heritage of north Karnataka.
- Comprehensive tourism amenities at heritage tourism destinations like Hampi, Beluru-Halebeedu, Shravanabelagol, Nandi Hills, Sannathi and Kalaburagi Fort.
- Development of "Mysuru Haat" on the land belonging to Karnataka Exhibition Authority, Mysuru.
- Conducting of a sample survey to collect the exact number of foreign and domestic tourists visiting the tourist destinations and development of tourist destinations on the basis of such data.
- Providing House Boats and Floating Canteen facility in selected tourist places in the coastal area.
- Action to bring the Department of Archaeology and Museums and Heritage department under the scope of the Tourism Department.

Information and Public Relations

- Implementation of "Madhyama Sanjeevini", a group insurance scheme to all the journalists with an insurance coverage upto Rs.5 lakh in case of untimely death due to accidents or casualties.
- Strengthening of Arogya Bhagya Scheme being given to journalists.
- Establishment of a well equipped Yoga Centre at Rajkumar Punya Bhoomi in memorary of Dr. Rajkumar.
- Establishment of "Kshema Nidhi", with Rs.2 crore, for the welfare of door-to-door news paper distributors.
- Construction of Pathrakarthara Bhavan at Bengaluru at a cost of Rs.5 crore.
- A special subsidy of Rs. 20 lakh each to film producers and Rs.5 lakh each to story writers, which are based on stories selected from "Jenugudu" granary of stories of Karnataka Film Academy; Assistance for 8 films in a year.

Home

- Enhancement of the representation of women in police department by 25% in the next 5 years.
- Formulation and implementation of new policy with regard to direct recruitment in police department for the State's athletes who have had extraordinary achievements in the field of national or international level sports.
- Establishment of permanent Police Services Recruitment Board to take up the process of police recruitment.
- Grant of Rs.50 crore to enhance facilities and capacity to impart training in the police training schools in the next 2 years; Enhancement of capacity of training from 3200 to 5000.
- A Permanent Police Memorial at Bengaluru- Rs. 5 Crore

- Establishment of Cyber Forensic Laboratories at a cost of Rs.5 crore to help cyber police stations.
- Upgradation of softwares with a view to make the police system more citizen friendly; Strengthening of Department's broadband network efficiency; Providing broad band connection to all the police stations of the state.
- Establishment of "Nirbhaya kendras" in all the police commissioner's offices of the state.
- Upgradation of all women police stations in the District Head Quarters as one stop service centre; Construction of toilets for women in all police stations and offices in a phased manner.
- Providing Video linking system to all district prisons and courts.
- Establishment of a new high security prison at Mangalore with a cost of Rs.85 crore.
- Establishment of Karnataka Prison Development Board to give skill training in various professions to prisoners to enable their rehabilitation.
- Establishment of a high security branch in Central Prison, Bengaluru, at a cost of Rs.100 crore.
- Action to more Fire safety and upgraded disaster and emergency management in existing talukas and establishment of new fire stations under KSAFE-II scheme in newly formed 50 talukas in the next five years.
- Preparation of data of all ex-servicemen and linking with Skill Development department.

Transport

- Distribution of free bus passes to all the students of the State from 2018-19; Benefit to 19.60 lakh students from this.
- Imparting training to 100 women candidates through Transport Department in heavy vehicle drivers training institutes at Bengaluru and Dharwad and to 1000

- women candidates through the BMTC in light motor vehicle driving training.
- Upgradation of 30 Bus stations, 8 Bus Depots, 325 Bus shelters.
- Operation of 10 double decker buses through Karnataka State Road Transport Corporation between cities for the first time in the country.
- Driving and mechanic training to 13,000 youth through State Transport Corporations under Skill Development Scheme.
- Installation of CCTV cameras in 1000 buses of BMTC under Nirbhaya Scheme for the safety of women.
- Extension of the current Fly Bus service from the Kempegowda International Airport to 7 places.
- Heavy vehicle driving training to 200 Scheduled Caste and Scheduled Tribe candidates in Bengaluru and Dharwad Heavy Vehicle Drivers Training Institute under SCSP/TSP scheme; Providing loan of Rs.15 lakhs with zero percent interest for these candidates to buy a transport vehicle, after training; Grant of Rs.2.5 crore for the purpose of providing interest subsidy for the beneficiaries under this scheme.
- Works to be taken up under Public-Private Partnership through D Devraj Urs Truck Terminal Limited;
  - o Construction of second stage of truck terminal in an area of 6.5 acres at a cost of Rs.45 crore at Mysuru-Nanjangud Ring Road.
  - o Construction of Truck Terminal/Logistic Park/Warehouse at Anchategeri Village, Dharwad District in an area of 56.13 acres at a cost of Rs.110 crore.
  - Construction of Multi Level Parking Building and up gradation of Infrastructure facility at Yeshwanthpur Truck Terminal at a cost of Rs.40 crore.

 Construction of Truck Terminal and Highway Amenities at Chitradurga in an area of 14 acres at a cost of Rs.35 crore.

TAX PROPOSALS

GOODS AND SERVICES TAX

• Implementation of Goods and Services Tax from 1st of July, 2017.

COMMERCIAL TAXES

- Annual target fixed for the current year is at Rs.55,000 crore which is expected to be surpassed by over Rs.2,200 crore.
- Target fixed for the year 2018-19 is Rs.65,800 crore.

RELIEF AND RATIONALIZATION

- Reduction of Sales Tax rate on sale of Aviation Turbine Fuel (ATF) sold to Small Aircrafts from 28% to 5%.
- Amendment to the Karnataka Profession Tax Act, 1976 to enhance the turnover limit for levy of profession tax in certain class of persons in tune with threshold limit for registration as prescribed in the Karnataka Goods and Services Tax Act, 2017.

EXCISE

- Increase the existing rates of Additional Excise Duty on IML by 8 per cent from 2nd slab to 18th slabs.
- The revenue target of Rs.18,750 crores fixed for the financial year 2018-19.

TRANSPORT

• For 2018-19, the revenue collection target fixed at Rs.6600 crore.

STAMPS AND REGISTRATION

- The Revenue collection target for 2018-19 is fixed at Rs. 10,400 crore.
- SURABHI (Sukshma Rakshana Abhilekagalu) project to digitize Heritage/Legacy records in a phased manner.

New Schemes for women in budget 2018-19

- An exemption from payment of full fees to all girl students taking admission in Government Pre-University, Degree and Post Graduation courses. By this 3.7 lakh number of students will be benefitted at a cost of Rs.95 crore.
- To strengthen reproductive and child health services, to reduce the current rate of infant and maternal mortality, with the assistance of Women and Child Development Department and use of better technical services.
- Rs.10 crore grant to set up 100 mobile Anganwadi Centers/Crèches in areas of working of construction labourers to take care of their children.
- Interest free loan of Rs. 50,000 to 2,503 supervisors through Karnataka Women Development Corporation and Rs.1,000 per month for fuel expenses.
- Rs.1 crore grant to NGOs at divisional level to establish Ashraya Centre to provide care and protection to HIV/AIDS infected women who are neglected by their families and societies.
- Increase of limit of loan from 1 lakh to 3 lakh, subsidy at 30% of the loan amount, income limit of the family to Rs.1.5 lakh under "Udyogini Scheme" for special category and general category and age limit extended from 45 years to 55 years for women of all classes.
- Rs.2 crore grants to build a positive mindset about women, safe atmosphere for women and spread awareness about gender amongst Government

- employees/Community Policing Volunteers/Resident Welfare Association, students of schools and colleges, especially to boys.
- A grant of Rs.1 crore to commence a comprehensive information resources portal for women to communicate essential information.
- Commencing of transit hostels for women coming to Bengaluru for the purposes of interview for employment, entrance examination etc.
- Preference in public procurements for Self Help Groups/Representative of Women Entrepreneurs.
- To empower landless Devadasis identified by Women and Child Development Department, priority will be given in sanctioning loan and subsidy under Land Purchase and Ganga Kalyana schemes.
- Enhancement of incentive amount to Rs.3 lakh for a Scheduled Caste boy marrying a girl from another caste and Rs.5 lakh for a Scheduled Caste girl marrying a boy from another caste. In the same model, enhancement of incentive of Rs.5 lakh for the marriage of children of Devadasis.
- Start-up Loan Facility scheme for women will be implemented at a cost of Rs.15 crore through Minority Development Corporation.
- Opening of 5 pre-matric Women Hostels, 2 Model Residential Schools, 25 student hostels, 10 working women hostels, 4 B.Ed. and D.Ed. English medium, girls Residential Colleges and Resource Centre.
- Enhancement of admission strength of 25 post-matric hostels by 25 seats each. Mutual admission at all pre and post-matric girls hostels.
- Commencement of well equipped separate women sports hostels with all types of facilities in 5 districts of the state.
- Under "Mukhyamantri Anila Bhagya Yojana", free gas connection with twin burners stove and two refills to 30 lakh beneficiaries at an expenditure of Rs.1,350 crore.

- Enhancement of the pension amount being given under Social Security Monthly Pension Schemes like Destitute Widow Pension, Manaswini to Rs.600.
- Construction of separate toilet and dressing room for women at all public buildings by amending the Public Works Code.
- Action to formulate distinct schemes to provide state of the art skill to continue in IT employment for women who have returned to duties after completion of maternity leave or study leave.
- Enhancement of the representation of women in Police Department by 25% in the next 5 years.
- Establishment of "Nirbhaya Kendras" in all the Police Commissioner's offices of the State.
- Upgradation of all the women police stations in the District Head Quarters as one stop service centres. Construction of toilets for women in all police stations and offices.
- Imparting training to 100 women candidates through Transport Department in heavy vehicle drivers training institutes at Bengaluru and Dharwad and to 1000 women candidates through the BMTC in light motor vehicle driving training.
- Installation of CCTV cameras in 1000 buses of BMTC under Nirbhaya Scheme for the safety of women.
- Loan being given from commercial/rural regional banks upto Rs. 50,000 at the rate of interest 2% to women fishermen to take up fishing activities, will be given at zero rate of interest from 2018-19.
- Extension of facility of exemption of application fee to apply for various posts at Karnataka Public Service Commission to women and differently abled applicants.

* * * * *